

Nieuwsbrief PR Updates

Nummer 8, 2022

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:7432](#) 30-08-2022

Berekening hoogte partnerpensioen na overlijden erflater

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:7295](#) 23-08-2022

Pensioenfonds verplicht tot vergoeding belastingschade wegens nabetaling wezenpensioen veronderstelde niet ontvangen brieven?

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:2330](#) 16-08-2022

Afstorting verevend ouderdompensioen bij externe verzekeraar

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:2799](#) 11-08-2022

Bij grammaticale uitleg vaststellingsovereenkomst eindigt partneralimentatie op aangegeven einddatum, niet op latere AOW-leeftijd

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6966](#) 09-08-2022

Werknemer die met vroegpensioen ging heeft geen recht op hogere vergoeding van latere, gunstiger vertrekregeling

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6965](#) 09-08-2022

Werknemer die met vroegpensioen ging, heeft geen recht op hogere vergoeding van latere, gunstiger vertrekregeling

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6967](#) 09-08-2022

Werknemer die met vroegpensioen ging heeft geen recht op hogere vergoeding van latere, gunstiger vertrekregeling

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6832](#) 02-08-2022

Wijziging pensioenreglement pensioenfonds werkt door in pensioenovereenkomst want dynamisch geïncorporeerd in pensioenovereenkomst; eenzijdige wijziging werknemerspremie niet rechtsgeldig

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6793](#) 02-08-2022

Werkgever valt onder werkingssfeer zorg; uitzondering zelfstandige beroepsbeoefenaar niet van toepassing omdat persoon in loondienst werkt

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2022:1376](#) 02-08-2022

Werkgeefster is verplicht premie te betalen aan PMT en sociale fondsen

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2022:2684](#) 02-08-2022

Indirect bestuurder persoonlijk aansprakelijk; werkgever heeft geen uitvoeringsovereenkomst gesloten en geen pensioenpremies afgedragen

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6791](#) 02-08-2022

Geen hoofdelijke aansprakelijkheid bestuurder voor onbetaald gebleven premiebijdragen van failliete onderneming

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6814](#) 02-08-2022

Beslissing over verstrekking namens OR opgesteld pensioenrapport aangehouden

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:6816](#) 02-08-2022

Beslissing over verstrekking namens OR opgesteld pensioenrapport aangehouden

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:7367](#) 31-08-2022

Ontslag VO-lid beroepspensioenfonds rechtsgeldig, schorsing niet

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2022:2288](#) 03-08-2022

Verevening pensioen maar verevening deel vóór dagvaarding onredelijk

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2022:1811](#) 04-08-2022

Hoogte militair arbeidsongeschiktheidspensioen niet onjuist vastgesteld

RECHTSPRAAK

Beslissing over verstrekking namens OR opgesteld pensioenrapport aangehouden

Geschil tussen voormalig werknemer en Capgemini over nakoming pensioenovereenkomst. In hoger beroep vordert de voormalig werknemer inzage in een pensioenrapport dat in opdracht van Capgemini zou zijn geschreven. Capgemini stelt dat het rapport in opdracht van de OR is vervaardigd en dat de OR weigert dit te verstrekken. Het hof oordeelt dat werknemer zich bij akte hierover mag uitlaten.

Appellant is vanaf 1 juni 1985 tot 1 januari 2010 in dienst geweest van Volmac Software Group (hierna: Volmac), de rechtsvoorganger van Capgemini. Uit hoofde van dit dienstverband heeft Volmac aan appellant een pensioentoezegging gedaan voor onder meer ouderdomspensioen (hierna: de pensioenregeling). De inhoud van de pensioenregeling blijkt onder meer uit het Pensioenreglement van Volmac Software groep N.V. De pensioenregeling is met ingang van 1 januari 1991 ondergebracht bij Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (hierna: Nationale-Nederlanden). Ter uitvoering van de pensioenregeling hebben Volmac en Nationale-Nederlanden een uitvoeringsovereenkomst gesloten voor de periode van 1 januari 1991 tot en met 31 december 2000. Deze uitvoeringsovereenkomst is daarna nog met enkele jaren verlengd. Met ingang van 1 januari 2003 heeft Capgemini de collectieve pensioenregeling voor haar personeel ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland. Vanaf 1 januari 2003 vond de pensioenopbouw van appellant binnen dit pensioenfonds plaats.

Appellant heeft Capgemini gedagvaard en bij de kantonrechter, samengevat, een verklaring voor recht gevorderd dat de pensioenregeling geen mogelijkheid of grondslag biedt voor de door Capgemini, sinds 2003, doorgevoerde wijzigingen ervan, dat Capgemini door eenzijdige wijzigingen hiervan toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van de pensioenregeling en aansprakelijk is voor de schade die appellant hierdoor heeft geleden. Verder heeft appellant, kort gezegd, nakoming van de pensioenregeling gevorderd. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen en appellant veroordeeld in de proceskosten.

Appellant heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de kantonrechter en zijn eis gewijzigd. Verder heeft appellant een incidentele vordering ingesteld op grond van artikel 843a Rv. In dit incident vordert appellant afgifte van het rapport van een onderzoek dat in opdracht van Capgemini is uitgevoerd, waaruit zou blijken dat de deelnemers van de Oud Volmac-regeling, onder wie appellant, niet zouden zijn benadeeld door de handelswijze van Nationale-Nederlanden in de jaren 2005-2015, zoals genoemd in rechtsoverweging 2.7 van het vonnis van de kantonrechter (hierna: het rapport). Appellant stelt dat hij niet bekend is met (de inhoud van) het rapport en dat Capgemini weigert om het rapport over te leggen.

Capgemini heeft geconcludeerd tot afwijzing van het gevorderde. Capgemini voert hiertoe aan dat niet zij, maar de ondernemingsraad (OR) opdrachtgever van het rapport was. Capgemini stelt dan ook dat zij geen partij is bij de rechtsbetrekking waar het rapport op ziet, zodat niet aan alle vereisten van artikel 843a Rv zou zijn voldaan. Daarnaast stelt Capgemini dat zij niet over het rapport beschikt en alleen bekend is met de conclusies uit het rapport.

Artikel 843a Rv houdt in dat degene die daarbij rechtmatig belang heeft, op zijn kosten inzage, afschrift of uittreksel kan vorderen van bepaalde bescheiden aangaande een rechtsbetrekking waarin hij of zijn rechtsvoorgangers partij zijn, van degene die deze bescheiden tot zijn beschikking of onder zijn berusting heeft.

Zoals hiervoor is vermeld, stelt Capgemini dat niet zij, maar de OR het bedoelde onderzoek heeft laten doen en dat zij niet over het rapport daarvan beschikt. Zij verwijst naar e-mailcorrespondentie met de OR, waaruit blijkt dat zij de OR heeft gevraagd het rapport te verstrekken maar dat de OR dat heeft geweigerd omdat het een analyserende notitie betreft die niet is bedoeld om een-op-een door te zetten naar de werkgever. Appellant heeft hierop nog niet kunnen reageren. Het hof zal hem in de gelegenheid te stellen dat bij akte te doen. Het hof zal verder iedere beslissing aanhouden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6816

Zaaknummer: 200.307.630

Rechters: J.H. Lieber, H.L. Wattel en C.M.E. Lagarde

Wetsartikelen: 843a Rv

RECHTSPRAAK

Beslissing over verstrekking namens OR opgesteld pensioenrapport aangehouden

Geschil tussen voormalig werknemer en Capgemini over nakoming pensioenovereenkomst. In hoger beroep vordert de voormalig werknemer inzage in een pensioenrapport dat in opdracht van Capgemini zou zijn geschreven. Capgemini stelt dat het rapport in opdracht van de OR is vervaardigd en dat de OR weigert dit te verstrekken. Het hof oordeelt dat werknemer zich bij akte hierover mag uitlaten.

Appellant is vanaf 1 januari 1977 tot aan 29 september 2021 in dienst geweest van Volmac Software Group (hierna: Volmac), de rechtsvoorganger van Capgemini. Uit hoofde van dit dienstverband heeft Volmac aan appellant een pensioentoezegging gedaan voor onder meer ouderdomspensioen (hierna: de pensioenregeling). De inhoud van de pensioenregeling blijkt onder meer uit het Pensioenreglement van Volmac Software groep N.V. De pensioenregeling is met ingang van 1 januari 1991 ondergebracht bij Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (hierna: Nationale-Nederlanden). Ter uitvoering van de pensioenregeling hebben Volmac en Nationale-Nederlanden een uitvoeringsovereenkomst gesloten voor de periode van 1 januari 1991 tot en met 31 december 2000. Deze uitvoeringsovereenkomst is daarna nog met enkele jaren verlengd. Met ingang van 1 januari 2003 heeft Capgemini de collectieve pensioenregeling voor haar personeel ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds Capgemini Nederland. Vanaf 1 januari 2003 vond de pensioenopbouw van appellant binnen dit pensioenfonds plaats.

Appellant heeft Capgemini gedagvaard en bij de kantonrechter, samengevat, een verklaring voor recht gevorderd dat de pensioenregeling geen mogelijkheid of grondslag biedt voor de door Capgemini, sinds 2003, doorgevoerde wijzigingen ervan, dat Capgemini door eenzijdige wijzigingen hiervan toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van de pensioenregeling en aansprakelijk is voor de schade die appellant hierdoor heeft geleden. Verder heeft appellant nakoming van de pensioenregeling gevorderd. De kantonrechter heeft de vorderingen

afgewezen en appellant veroordeeld in de proceskosten. Appellant heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de kantonrechter en zijn eis gewijzigd. Verder heeft appellant een incidentele vordering ingesteld op grond van artikel 843a Rv. In dit incident vordert appellant afgifte van het rapport van een onderzoek dat in opdracht van Capgemini is uitgevoerd, waaruit zou blijken dat de deelnemers van de Oud Volmac-regeling, onder wie appellant, niet zouden zijn benadeeld door de handelswijze van Nationale-Nederlanden in de jaren 2005-2015, zoals genoemd in rechtsoverweging 2.7 van het vonnis van de kantonrechter (hierna: het rapport). Appellant stelt dat hij niet bekend is met (de inhoud van) het rapport. Hij stelt ook dat het rapport mogelijk in het bezit is van Capgemini en dat Capgemini niet kenbaar maakt waarom zij het rapport niet met appellant kan of wil delen.

Capgemini heeft geconcludeerd tot afwijzing van het gevorderde. Capgemini voert hiertoe aan dat niet zij, maar de ondernemingsraad (OR) opdrachtgever van het rapport was. Capgemini stelt dan ook dat zij geen partij is bij de rechtsbetrekking waar het rapport op ziet, zodat niet aan alle vereisten van artikel 843a Rv zou zijn voldaan. Daarnaast stelt Capgemini dat zij niet over het rapport beschikt en alleen bekend is met de conclusies uit het rapport.

Artikel 843a Rv houdt in dat degene die daarbij rechtmatig belang heeft, op zijn kosten inzage, afschrift of uittreksel kan vorderen van bepaalde bescheiden aangaande een rechtsbetrekking waarin hij of zijn rechtsvoorgangers partij zijn, van degene die deze bescheiden tot zijn beschikking of onder zijn berusting heeft.

Zoals hiervoor is vermeld, stelt Capgemini dat niet zij, maar de OR het bedoelde onderzoek heeft laten doen en dat zij niet over het rapport daarvan beschikt. Zij verwijst naar e-mailcorrespondentie met de OR, waaruit blijkt dat zij de OR heeft gevraagd het rapport te verstrekken maar dat de OR dat heeft geweigerd omdat het een analyserende notitie betreft die niet is bedoeld om een-op-een door te zetten naar de werkgever. Appellant heeft hierop nog niet kunnen reageren. Het hof zal hem in de gelegenheid te stellen dat bij akte te doen. Het hof zal verder iedere beslissing aanhouden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6814

Zaaknummer: 200.307.614

Rechters: J.H. Lieber, H.L. Wattel en C.M.E. Lagarde

Wetsartikelen: 843a Rv

RECHTSPRAAK

Geen hoofdelijke aansprakelijkheid bestuurder voor onbetaald gebleven premiebijdragen van failliete onderneming

Het gaat in deze zaak om de vraag of appellant als bestuurder hoofdelijk aansprakelijk is voor door het inmiddels failliete Zzzoof aan het Pensioenfonds verschuldigde en openstaande premiebijdragen. Het Pensioenfonds heeft hem daarvoor aansprakelijk gesteld en een dwangbevel uitgevaardigd. Appellant vraagt in deze procedure het Pensioenfonds een verbod op te leggen om het dwangbevel ten uitvoer te leggen. Het hof kan geen tijdstip vóór het faillissement van Zzzoof vaststellen waarop de meldingsplicht een aanvang heeft genomen. Evenmin is sprake van kennelijk onbehoorlijk bestuur. Het hof oordeelt dat appellant niet hoofdelijk aansprakelijk is voor de onbetaald gebleven pensioenpremies van Zzzoof. Het Pensioenfonds heeft de stellingen waarop deze aansprakelijkstelling is gebaseerd onvoldoende feitelijk onderbouwd.

Appellant is bestuurder geweest van de onderneming Zzzoof B.V. Deze onderneming is failliet verklaard. Het gaat in deze zaak om de vraag of appellant als bestuurder hoofdelijk aansprakelijk is voor door Zzzoof aan het Pensioenfonds verschuldigde en openstaande premiebijdragen. Het Pensioenfonds heeft hem daarvoor aansprakelijk gesteld en een dwangbevel uitgevaardigd, dat op 12 maart 2020 aan appellant is betekend. Appellant vraagt in deze procedure het Pensioenfonds een verbod op te leggen om het dwangbevel ten uitvoer te leggen.

Het Pensioenfonds stelt dat het een vordering heeft op Zzzoof uit hoofde van onbetaalde pensioenpremies ter hoogte van € 14.681,69. Het fonds beroept zich op een vonnis van de kantonrechter in de rechtbank Gelderland van 30 oktober 2019 tussen het Pensioenfonds en

Zzzoof. In dat vonnis is voor recht verklaard dat Zzzoof over de periode 1 oktober 2012 tot en met 31 december 2014 verplicht was deel te nemen aan de pensioenregeling van het Pensioenfonds en is Zzzoof veroordeeld tot betaling van het hiervoor genoemde bedrag van €14.681,69 aan pensioenpremies voor de werknemers die in die periode bij haar in dienst waren. Het Pensioenfonds heeft de premienota's in deze procedure overgelegd. Het Pensioenfonds stelt zich op het standpunt dat Zzzoof geen mededeling van betalingsonmacht heeft gedaan op uiterlijk 11 februari 2015, 14 dagen na de vervaldatum van de laatste premienota en dat appellant aansprakelijk is op grond van artikel 23 lid 4 Wet Bpf.

Appellant betwist dat Zzzoof in 2015 in gebreke was met premiebetaling en dat sprake is (geweest) van betalingsonmacht. Zzzoof was dan ook niet gehouden om de melding daarvan te doen, aldus appellant.

Vast staat dat Zzzoof na haar oprichting in 2012 verplicht was aangesloten bij het Pensioenfonds en dat haar werknemers verplicht aan de pensioenregeling van het Pensioenfonds moesten deelnemen. Zzzoof heeft zich ook als zodanig aangemeld bij het Pensioenfonds. Uit de stukken en de stellingen van partijen blijkt dat daarna het volgende is gebeurd. Eind 2014 vraagt Zzzoof bij de Belastingdienst sectorwijziging aan en verkrijgt deze per 1 januari 2015. Zzzoof schrijft die wijziging in bij de Kamer van Koophandel en meldt deze bij het Pensioenfonds. Het Pensioenfonds maakt vervolgens op 6 februari 2015 aan Zzzoof kenbaar dat de aansluiting werd beëindigd. Deze mededeling is in deze procedure niet overgelegd, maar uit een (wel overgelegde) e-mail van (de Werkgeversdesk van) het Pensioenfonds van latere datum, 23 december 2015, volgt dat de reden voor de beëindiging van de aansluiting was de verklaring van Zzzoof over haar bedrijfsactiviteiten, die volgens die verklaring vanaf 20 maart 2013 bestaan uit duurzaamheidsadvies, duurzaamheidsdiensten en -productontwikkeling.

Op 11 mei 2015 dagvaardt het Pensioenfonds Zzzoof bij de kantonrechter. In deze procedure, die is uitgemond in het onder 3.4 genoemde vonnis, wordt een zitting bepaald die niet doorgaat en de procedure ligt daarna een tijd stil. Op 31 augustus 2015 betaalt het Pensioenfonds een bedrag van € 6.650,76 aan pensioenpremies aan Zzzoof terug. In de in 3.6 genoemde e-mail van 23 december 2015 schrijft het Pensioenfonds ook aan Zzzoof dat de beëindiging van de aansluiting mogelijk niet terecht is geweest en verzoekt het fonds Zzzoof nadere gegevens te verstrekken over haar bedrijfsvoering. Die gegevens blijven uit. Op 1 februari 2016 verzoekt het Pensioenfonds aan de kantonrechter om de procedure tegen Zzzoof voort te zetten. Op 5 juli 2016 wordt Zzzoof failliet verklaard. De procedure bij de kantonrechter wordt geschorst. Dit faillissement wordt op 9 oktober 2018 opgeheven bij gebrek aan baten en op 10 oktober 2018 wordt Zzzoof uitgeschreven uit het handelsregister.

Op verzoek van het Pensioenfonds wordt de procedure bij de kantonrechter voortgezet en na vermeerdering van eis en aktewisseling volgt het eindvonnis van 30 oktober 2019.

Het Pensioenfonds baseert de aansprakelijkstelling van appellant primair op het niet tijdig melden van betalingsonmacht door Zzzoof. Het hof kan op grond van de geschetste gang van zaken niet vaststellen dat en in welke mate Zzzoof begin 2015, toen volgens het Pensioenfonds de melding van betalingsonmacht gedaan had moeten worden, in gebreke was met premiebetaling van de nota's die aan het dwangbevel ten grondslag liggen. Het Pensioenfonds stelt dat Zzzoof op 11 februari 2015 (14 dagen na de laatste premienota), maar in elk geval op 11 mei 2015 in verzuim was, omdat het fonds op die datum een dagvaarding heeft uitgebracht. Het Pensioenfonds onderbouwt en specificeert echter niet op welke premienota's die dagvaarding zag. Dat volgt ook niet uit het vonnis van 30 oktober 2019, omdat dat is geweest op basis van een latere eiswijziging. Vast staat dat Zzzoof over de periode waarop het dwangbevel ziet (oktober 2012 tot eind 2014) wel premiebetalingen heeft gedaan. Dat stelt appellant en betwist het Pensioenfonds niet. Daarnaast blijkt dat uit het feit dat het Pensioenfonds in augustus 2015 ruim € 6.500 aan premies heeft terugbetaald. Op welke premienota's die terugbetaling ziet, heeft het Pensioenfonds niet toegelicht.

Het Pensioenfonds stelt dat de terugbetaling is ingegeven door onjuiste mededelingen van Zzzoof over haar bedrijfsactiviteiten, waarmee het Pensioenfonds op het verkeerde been is gezet. Ook als dat juist is, ontslaat dat het Pensioenfonds niet van haar verplichting om te stellen en te onderbouwen dat en ter zake van welke premienota's Zzzoof in verzuim is geraakt. Anders dan het Pensioenfonds stelt, valt niet in te zien hoe oude premienota's die zijn betaald kunnen 'herleven'. Een vordering tot betaling van de premie gaat na betaling daarvan teniet. Er zijn geen nieuwe premienota's gestuurd en er is geen vordering uit hoofde van terugbetaling van onverschuldigd gerestitueerde premies ingesteld. In dit geval zijn er premienota's betaald door Zzzoof aan het Pensioenfonds en heeft het Pensioenfonds premies terugbetaald. In die feitelijke situatie ligt het op de weg van het Pensioenfonds om te stellen en te onderbouwen dat Zzzoof in 2015 in verzuim was met betaling van premiebijdragen. Het Pensioenfonds beroept zich nog op het arrest van de Hoge Raad van 13 maart 2015. Het feit echter dat de vordering *ontstaat* op het moment waarop Zzzoof aan de voorwaarden voldeed voor verplichte deelneming in het Pensioenfonds, ontslaat het fonds niet van de genoemde stelplicht ten aanzien van het verzuim. De meldingsplicht van betalingsonmacht is immers gekoppeld aan de vordering tot betaling.

Het hof kan dus geen tijdstip vóór het faillissement van Zzzoof vaststellen in de zin van artikel 2 van het Besluit meldingsregels Wet Bpf waarop de meldingsplicht een aanvang heeft genomen. Het Pensioenfonds stelt niet dat de melding na het faillissement of na de uitspraak van de kantonrechter van 30 oktober 2019 had moeten gebeuren. Dat kon overigens toen door

het faillissement ook niet meer en een meldingsplicht na faillissement beantwoordt niet aan het doel daarvan. Het Pensioenfonds legt aan zijn aansprakelijkstelling ook kennelijk onbehoorlijk bestuur en onrechtmatig handelen van appellant ten grondslag. Het Pensioenfonds stelt dat appellant een ernstig persoonlijk verwijt te maken is. Het hof constateert dat het Pensioenfonds slechts een van deze verwijten feitelijk toelicht in de processtukken, te weten het onjuist informeren. Het Pensioenfonds stelt dat appellant het fonds om de tuin heeft geleid ten aanzien van zijn bedrijfsactiviteiten en dat het fonds daarachter is gekomen doordat (oud-)werknemers informatie inwonnen over hun pensioen. Uit de salarisstroken bleek dat er wel pensioenpremies werden ingehouden, maar niet werden afgedragen, aldus het fonds. Deze stelling is door appellant bestreden en door het Pensioenfonds niet onderbouwd. Het hof kan de juistheid daarvan daarom niet vaststellen tegen de achtergrond van wat hiervoor is overwogen: Zzzoof heeft pensioenpremies afgedragen, die zijn (deels) door het Pensioenfonds gerestitueerd en er zijn geen nieuwe premienota's verstuurd. Dat sprake is van het structureel niet afdragen van pensioenpremies, zoals het Pensioenfonds stelt, is dan ook niet komen vast te staan. Daarnaast levert de omstandigheid dat er een verschil van inzicht bestaat over de vraag of Zzzoof, gelet op haar bedrijfsactiviteiten, verplicht was deel te nemen aan de pensioenregeling van het Pensioenfonds en daarover een voor Zzzoof negatieve rechterlijke beslissing is gevolgd, zonder bijkomende omstandigheden, die niet zijn gesteld, geen kennelijk onbehoorlijk bestuur van appellant op. Het hof oordeelt dat appellant niet hoofdelijk aansprakelijk is voor de onbetaald gebleven pensioenpremies van Zzzoof. Het Pensioenfonds heeft de stellingen waarop deze aansprakelijkstelling is gebaseerd onvoldoende feitelijk onderbouwd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6791

Zaaknummer: 200.289.870

Rechters: A.E.F. Hillen, M.P.J.C. van Bavel en T.J. Zuiderman

Wetsartikelen: 23 lid 4 Wet Bpf en 2 Besluit meldingsregels Wet Bpf

RECHTSPRAAK

Bij grammaticale uitleg vaststellingsovereenkomst eindigt partneralimentatie op aangegeven einddatum, niet op latere AOW-leeftijd

Geschil over uitleg vaststellingsovereenkomst. Daarin staat dat deze grammaticaal moet worden uitgelegd met uitsluiting Haviltex-norm. In de vaststellingsovereenkomst staat onder meer dat de partneralimentatie zal eindigen op de dag dat de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, te weten op [datum] 2021. De rechtbank heeft bepaald dat de man gehouden is de partneralimentatie te voldoen tot de pensioengerechtigde leeftijd van [datum] 2022. Het hof oordeelt dat de alimentatieverplichting eindigt in 2021. De rechtbank is buiten de grammaticale uitleg getreden. Er is geen uitzonderlijke situatie die maakt dat de ongewijzigde handhaving van de (reeds verlengde) alimentatietermijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de vrouw kan worden gevergd.

De vrouw en de man zijn met elkaar gehuwd geweest. Bij beschikking van 24 december 2008 heeft de rechtbank Maastricht tussen de vrouw en de man de echtscheiding uitgesproken, welke beschikking op 22 januari 2009 is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

Bij deze beschikking heeft de rechtbank verder, voor zover thans van belang, de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage in de kosten van levensonderhoud van de vrouw (hierna ook: partneralimentatie) met ingang van de datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand bepaald op een bedrag van € 160 per maand.

De vrouw en de man hebben in september 2009 een vaststellingsovereenkomst gesloten. In de considerans is opgenomen dat de letterlijke tekst van deze overeenkomst, in afwijking van het

Haviltex-criterium, prevaleert boven eventuele partijbedoelingen zodat de bepalingen zoals opgenomen in de onderhavige overeenkomst uitsluitend grammaticaal dienen te worden uitgelegd en toegepast. In de vaststellingsovereenkomst staat onder meer dat de partneralimentatie zal eindigen op de dag dat de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, te weten op [datum] 2021. De rechtbank heeft bepaald dat de man gehouden is de partneralimentatie te voldoen tot [datum] 2022. Het hof is op grond van de inhoud van artikel 1.7. van de vaststellingsovereenkomst van oordeel dat het enige gegeven dat in dit artikel niet voor tweërlei uitleg vatbaar is, de daarin genoemde einddatum van de door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie is. Het begrip pensioengerechtigde leeftijd is, naar het oordeel van het hof, wel op meerdere wijzen uit te leggen, hetgeen – gelet op de uitsluiting van het *Haviltex*-criterium – niet is toegestaan. De rechtbank is daarom met het oordeel in rechtsoverweging 3.8 van de bestreden beschikking, inhoudende dat uit de woorden ‘te weten’ blijkt dat partijen hiermee bedoeld hebben om met de opgenomen datum een verduidelijking te geven van het moment waarop de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd zou bereiken en dat sprake is geweest van een verschrijving wat de datum betreft, ten onrechte buiten de grammaticale uitleg van artikel 1.7 getreden. Dit brengt met zich dat de bestreden beschikking op dit punt dient te worden vernietigd en dat het hof alsnog zal bepalen dat de alimentatieverplichting van de man jegens de vrouw op [datum] 2021 is geëindigd.

Op grond van de stukken en het besprokene tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep is het hof van oordeel dat de vrouw onvoldoende heeft gesteld en met onderliggende stukken heeft onderbouwd dat er aan haar zijde sprake is van bijzondere omstandigheden, die maken dat de alimentatietermijn (nog verder) dient te worden verlengd tot [datum] 2024, zoals door de vrouw verzocht. Weliswaar heeft de vrouw in eerste aanleg en in hoger beroep gesteld dat zij arbeidsongeschikt is, maar het hof acht dit onvoldoende. Door de man wordt niet betwist dat de vrouw thans arbeidsongeschikt is, maar hij heeft wel gemotiveerd betwist dat de vrouw nog tijdens het huwelijk van partijen arbeidsongeschikt is geraakt. Evenmin heeft de vrouw in hoger beroep voldoende aannemelijk gemaakt dat zij er alles aan heeft gedaan wat redelijkerwijs van haar mag worden verwacht om tot financiële zelfstandigheid te geraken en dat door het wegvallen van de partneralimentatie voor haar een (financiële) noodtoestand is ontstaan. De vrouw heeft weliswaar gesteld dat door het wegvallen van de partneralimentatie sprake is van een zeer ingrijpende daling van haar inkomen, heeft enkele vaste lasten opgesomd en hiervan onderliggende stukken in het geding gebracht, maar ook dit acht het hof onvoldoende. Zo heeft de vrouw niet inzichtelijk gemaakt of, en, zo al, op welke wijze zij heeft getracht om haar maandelijkse uitgaven te beperken en of zij pogingen heeft ondernomen om te sparen met het oog van het naderende einde van de alimentatieverplichting van de man. Verder heeft de vrouw verzuimd om een nauwkeurig en

volledig overzicht in het geding te brengen van haar huidige en toekomstige inkomsten en uitgaven. Het hof heeft daardoor niet kunnen vaststellen dat door het wegvallen van de partneralimentatie aan de zijde van de vrouw een (financiële) noodtoestand is ontstaan. Het hof is gelet op voornoemde feiten en omstandigheden van oordeel dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de door de vrouw aangevoerde omstandigheden niet met zich brengen dat er sprake is van een uitzonderlijke situatie die maakt dat de ongewijzigde handhaving van de (reeds verlengde) alimentatietermijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de vrouw kan worden gevergd.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 11-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2022:2799

Zaaknummer: 200.302.971_01

Rechters: M.J.C. van Leeuwen, E.M.C. Dumoulin en A.M. Bossink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afstorting verevend ouderdomspensioen bij externe verzekeraar

Echtscheidingsgeshil. De rechtbank heeft geoordeeld over de verdeling van diverse vermogensbestanddelen, waaronder partneralimentatie, de woning, de speedboot en het pensioen in eigen beheer. Volgens de man is de rechtbank eraan voorbijgegaan dat pensioenverevening moet plaatsvinden over de duur van het huwelijk. De man heeft een berekening laten maken waaruit blijkt dat hij over de huwelijkse periode een bedrag van € 55.750 zou moeten afstorten. Na de mondelinge behandeling heeft de vrouw het hof bericht dat zij akkoord gaat met de gemaakte berekening. Het hof oordeelt dat de man ervoor moet zorgdragen dat hij ten behoeve van de vrouw een bedrag van € 55.750 afstort bij een externe pensioenverzekeraar naar keuze van de vrouw. Het hof vernietigt de beslissingen over de partneralimentatie. De overige beslissingen zullen worden aangehouden in afwachting van de berichten van partijen over de speedboot en de taxatie van de woning.

Partijen zijn op 27 augustus 1999, onder het maken van huwelijkse voorwaarden, met elkaar gehuwd te [plaats 1]. Bij beschikking van 19 februari 2020 van de rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar (hierna: de echtscheidingsbeschikking) is onder andere de echtscheiding uitgesproken. Deze beschikking is op 9 juni 2020 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, waardoor het huwelijk is ontbonden. Tijdens het huwelijk zijn twee kinderen geboren. De man is tevens vader van [kind 3]. Bij de echtbeschikking is bepaald dat het door partijen op 6 februari 2020 ondertekende ouderschapsplan deel uitmaakt van de beschikking. Voorts is bepaald dat de man € 180 per maand dient te betalen aan de vrouw als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van [kind 2] met ingang van de dag van inschrijving van de beschikking tot echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand,

telkens bij vooruitbetaling te voldoen. De beslissing ten aanzien van de partnerbijdrage, de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden en de pensioenafspraken is aangehouden. Bij de bestreden beschikking is bepaald dat de man € 1.245 per maand dient te betalen aan de vrouw als uitkering tot levensonderhoud, met ingang van de datum van de bestreden beschikking, telkens bij vooruitbetaling te voldoen. Voorts heeft de rechtbank de wijze van verdeling van de tussen partijen bestaande eenvoudige gemeenschap van goederen en de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden gelast op de wijze zoals onder rechtsoverweging 2.5.5 tot en met 2.5.18 is overwogen. Daarnaast is bepaald dat de man gehouden is om zorg te dragen voor afstorting van een bedrag van in totaal € 200.000 bij een externe pensioenverzekeraar naar keuze van de vrouw, ter zake van het aan de vrouw toekomende deel van de pensioenaanspraken zoals die door de man in eigen beheer zijn opgebouwd.

Ten aanzien van de partneralimentatie oordeelt het hof als volgt. Het netto besteedbaar inkomen van de man is berekend op € 4.427 per maand. Zijn draagkrachtloos inkomen bedraagt € 2.936 per maand. De draagkrachtruimte bedraagt € 1.491. Rekening houdend met een percentage van 60 en de kosten van [kind 1] en [kind 2] van in totaal € 580 is de man in staat een bijdrage van € 502 (bruto) per maand te betalen. Het hof vernietigt de bestreden beschikking ten aanzien van de door de man te betalen partneralimentatie. Aangezien het hof de door de man te betalen bijdrage zal verlagen met ingang van een vóór de uitspraak gelegen datum, dient het hof te beoordelen in hoeverre een daaruit voortvloeiende terugbetalingsverplichting in redelijkheid kan worden aanvaard. Het belang van de man bij terugbetaling van het door hem te veel betaalde is evident. Daar staat tegenover dat de door de man betaalde partneralimentatie lager is geweest dan de behoefte hieraan, zodat het ervoor gehouden moet worden dat de bijdragen door de vrouw zijn aangewend voor betaling van haar eigen levensonderhoud, en daarom zijn verbruikt. Dat bij de vrouw sprake is van spaargeld waaruit zij zou kunnen terugbetalen, is niet gebleken. Het hof is dan ook van oordeel dat terugbetaling in redelijkheid niet van haar kan worden verlangd.

Ten aanzien van de speedboot oordeelt het hof dat de man voldoende heeft onderbouwd dat hij de boot geschonken heeft gekregen van zijn vader. Dat betekent echter niet zonder meer dat de waarde van de boot, dan wel de verkoopopbrengst omdat de boot inmiddels is verkocht, niet moet worden meegenomen bij de uitvoering van het finaal verrekenbeding. Op grond van het bepaalde in artikel 6 aanhef en lid 3 sub b van de huwelijkse voorwaarden (hierna: HV) strekt het recht tot vermogensverrekening zich niet uit tot schenkingen waarvan de schenker heeft bepaald dat deze niet in een gemeenschap van goederen zullen vallen dan wel hetgeen daarvoor bij wijze van zaaksvervanging in de plaats is gekomen. Dat de vader van de man deze bepaling aan de schenking heeft verbonden, blijkt niet uit de overgelegde verklaring en ook

niet op andere wijze, terwijl een en ander in het debat tussen partijen en ter mondelinge behandeling niet aan de orde is geweest. Om een verrassingsbeslissing te voorkomen wordt de man in de gelegenheid gesteld zich bij akte uit te laten over de vraag of de speedboot gelet het bepaalde in artikel 6 aanhef en lid 3 sub b HV tot het te verrekenen vermogen behoort.

De man kan zich niet vinden in de beslissing van de rechtbank dat hij ervoor moet zorgen dat een bedrag van € 200.000 wordt afgestort bij een externe pensioenverzekeraar in het kader van de pensioenverevening. Volgens de man is de rechtbank eraan voorbij gegaan dat pensioenverevening moet plaatsvinden over de duur van het huwelijk. De man heeft een berekening laten maken waaruit blijkt dat hij over de huwelijkse periode een bedrag van € 55.750 zou moeten afstorten. Hoewel de vrouw in haar verweerschrift in hoger beroep verweer heeft gevoerd tegen het verzoek van de man, heeft zij na de mondelinge behandeling het hof bericht dat zij alsnog akkoord gaat met de gemaakte berekening en geen nader onderzoek meer wenst. Het hof zal dan ook in deze beschikking opnemen dat de man ervoor moet zorgdragen dat hij ten behoeve van de vrouw een bedrag van € 55.750 afstort bij een externe pensioenverzekeraar naar keuze van de vrouw.

Het hof acht zich op dit moment onvoldoende voorgelicht over de waarde van de woning. De taxaties verschillen daarvoor te veel in waarde. Omdat sprake was van een verschil van meer dan 10% tussen de rapporten, is volgens de regels van het NWWI een derde makelaar aangewezen. Blijkbaar kan deze geen rapport uitbrengen zonder van zowel de man als de vrouw daartoe opdracht te hebben gekregen. Het hof begrijpt uit de stukken dat de vrouw hiertoe niet is overgegaan. Het hof zal de vrouw in de gelegenheid stellen zich uit te laten over de vraag of zij hiertoe alsnog bereid is. Indien dat niet het geval is, zal het hof een deskundige benoemen om de waarde van de woning per 15 september 2020 vast te stellen. Het hof is voornemens in dat geval een makelaar te benoemen.

Het hof zal in deze beschikking de bestreden beschikking vernietigen voor wat betreft de beslissingen over de partneralimentatie. De overige beslissingen zullen worden aangehouden in afwachting van de berichten van partijen over de speedboot en de taxatie van de woning. Partijen, de man eerst wat betreft de boot, de vrouw eerst wat betreft de taxatie van de woning zullen in de gelegenheid worden gesteld te reageren op hetgeen het hof heeft overwogen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 16-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:2330

Zaaknummer: 200.289.021/01 en 200.289.023/01

Rechters: M.C. Schenkeveld, A.R. Sturhoofd en T.A.M. Tijhuis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontslag VO-lid beroepspensioenfonds rechtsgeldig, schorsing niet

Geschil over schorsing en ontslag van een VO-lid. De rechtbank oordeelt dat het ontslag rechtsgeldig is. De rechtbank toetst het ontslagbesluit van VNOL dan ook marginaal en is van oordeel dat VNOL in redelijk tot het ontslagbesluit heeft kunnen komen. Daarbij is van doorslaggevend belang dat VNOL bepaalt wat in haar belang is. Zij mag naar het oordeel van de rechtbank dan ook gerechtvaardigd menen dat eiser niet meer de geschikte persoon is voor de vertegenwoordiging van VNOL/de gepensioneerden in het VO. Dat is voldoende reden voor het ontslagbesluit. De rechtbank hanteert als uitgangspunt dat het VO alleen op zwaarwegende gronden mag besluiten een VO-lid te schorsen. Naar het oordeel van de rechtbank is BPL – de rechtspersoon aan wie het in geschil zijnde handelen van het VO moet worden toegerekend – te lichtvaardig tot schorsing overgegaan. Er zijn geen aanwijzingen in notulen van het VO of anderszins dat eiser zijn taak niet goed zou uitvoeren als onafhankelijk lid van het VO namens de gepensioneerden.

Op 3 februari 2006 is de Nederlandse Loodsencorporatie (hierna: NLc) door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gelijkgesteld met een beroepspensioenvereniging. Het NLc stelt de beroepspensioenregeling voor Nederlandse registerloodsen vast en heeft de uitvoering van die beroepspensioenregeling ondergebracht bij BPL. Alle Nederlandse registerloodsen zijn ingeschreven in het loodsenregister en van rechtswege lid van NLc. Uiterlijk bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd wordt de inschrijving in het register doorgehaald en wordt het lidmaatschap van NLc beëindigd. BPL is een beroepspensioenfonds. BPL heeft een verantwoordingsorgaan (hierna: het VO). VNOL is een vereniging met het doel de maatschappelijke en financiële positie van haar leden te behartigen en te bevorderen, mede

door behartiging van de belangen van haar leden bij pensioenfondsen. Norm 39 van de Code Pensioenfondsen 2018 (hierna: de Code) bepaalt dat een lid van het verantwoordingsorgaan wordt benoemd door het bestuur en ontslagen door het verantwoordingsorgaan zelf. In uitzonderlijke situaties kan het bestuur in overleg met het intern toezicht een lid ontslaan. Eiser is op 25 mei 2015 door VNOL namens de pensioengerechtigden benoemd als lid van het VO. Hij is met algemene stemmen herbenoemd op 3 april 2019. Eiser heeft binnen het VO regelmatig aandacht gevraagd voor het feit dat pensioengerechtigden niet kunnen meebeslissen over de inhoud van de pensioenregeling. Door de gelijkstelling van NLC met een beroepspensioenvereniging bepaalt NLC de inhoud van de pensioenregeling van registerloodsen. Nu NLC enkel uit actieve registerloodsen bestaat en oud-loodsen krachtens de Loodsenwet geen lid kunnen zijn van NLC kunnen oud-loodsen, die in de meerderheid zijn, niet meebeslissen over de inhoud van de pensioenregeling. Dit wordt door eiser een weeffout genoemd. In de vergadering van het VO van 23 december 2020 heeft het VO het besluit genomen eiser te schorsen als lid van het VO. In dezelfde vergadering heeft het VO besloten VNOL te adviseren eiser te ontslaan. Bij brief van gelijke datum heeft het VO dit advies uitgebracht. Eiser heeft op 1 en 2 februari 2021 meldingen gedaan bij de compliance officer, vanwege de in zijn ogen onterechte gang van zaken binnen BPL. Eiser stelt zich daarbij op het standpunt dat de schorsing en de voordracht voor ontslag het gevolg zijn van het uiten van zijn zorgen ten aanzien van de weeffout. Deze meldingen baseerde eiser op de Klokkenuidersregeling en de Incidentenregeling van BPL. Op 5 februari 2021 heeft de advocaat van eiser het VO schriftelijk gesommeerd om het schorsingsbesluit te schorsen en het ontslagadvies aan VNOL in te trekken en VNOL schriftelijk gesommeerd om zich tot nader orde te onthouden van stemming over het ontslag. Het VO en VNOL hebben afwijzend gereageerd op de sommaties. Eiser is door middel van een brief van 14 februari 2021 door het bestuur van VNOL erover geïnformeerd dat hij met ingang van 22 maart 2021 wordt ontslagen als lid van het VO. VNOL heeft in deze brief eiser en het VO opgeroepen om alles in het werk te stellen, waaronder een vorm van bemiddeling, om de ontstane onwerkbaar situatie op te lossen. Op 19 maart 2021 heeft BPL de beëindiging van het VO-lidmaatschap van eiser bevestigd.

De vorderingen 1 tot en met 11 komen erop neer dat eiser vindt dat hij ten onrechte is geschorst en later ontslagen als lid van het VO van BPL en dat dit ongedaan gemaakt moet worden. Er is geen bijzondere wettelijke regeling voor het ontslag van een lid van het VO. De wijze van benoeming en ontslag van leden van het VO is geregeld in de statuten van BPL en in de statuten van VNOL. Kort gezegd komt het erop neer dat de leden van het VO die de pensioengerechtigden vertegenwoordigen, lid zijn van VNOL en door VNOL worden benoemd en ontslagen. De stelling van eiser dat de wet noch de statuten van VNOL de bevoegdheid

bieden aan VNOL om leden van het VO te ontslaan, gaat niet op. Het feit dat in de statuten van VNOL niet is opgenomen dat zij bevoegd is tot het ontslaan van leden van het VO, doet er niet aan af dat VNOL daartoe wel bevoegd is op grond van artikel 8.5 van de statuten van BPL. Bovendien hoeven de statuten van VNOL naar het oordeel van de rechtbank niet te voorzien in een opsomming van alle besluiten die zij mag nemen, waaronder het ontslaan van leden van het VO. Een dergelijke eis volgt niet uit het recht en zou in de praktijk onwerkbaar zijn.

Dat de ontslagregeling uit de statuten van BPL afwijkt van de Code betekent naar het oordeel van de rechtbank niet dat het ontslag is genomen in strijd met de wet en/of de statuten, zoals door eiser is aangevoerd. De strekking van de Code is niet om een ontslagbesluit als het onderhavige nietig te laten zijn omdat de ontslagprocedure afwijkt van wat in de Code is opgenomen. Dat BPL het pas-toe-of-leg-uit-beginsel niet goed heeft toegepast, zoals eiser stelt, betekent niet dat de in de statuten van BPL voorziene regeling niet opgaat. Een andere uitleg geeft aan de Code een te zware betekenis. De rechtbank is van oordeel dat voor (de toetsing van) het ontslag door VNOL een betrekkelijk lage drempel moet gelden. Het is VNOL die bepaalt wie haar en de door haar vertegenwoordigde pensioengerechtigden vertegenwoordigt in het VO. Daarmee verhoudt zich niet dat zij zonder zwaarwegende omstandigheden niet terug zou mogen komen op een eerdere benoeming. De door eiser aangevoerde analogie met een ondernemingsraad, gaat naar het oordeel van de rechtbank niet op. Zoals aangevoerd door VNOL, kan een lid van de ondernemingsraad weliswaar niet door de ondernemingsraad worden ontslagen, maar wel door de kantonrechter. Een dergelijke regeling geldt niet voor VO-leden. De rechtbank toetst het ontslagbesluit van VNOL dan ook marginaal en is van oordeel dat VNOL in redelijk tot het ontslagbesluit heeft kunnen komen. Daarbij is van doorslaggevend belang dat VNOL bepaalt wat in haar belang is. Zij mag naar het oordeel van de rechtbank dan ook gerechtvaardigd menen dat eiser niet meer de geschikte persoon is voor de vertegenwoordiging van VNOL/de gepensioneerden in het VO. Dat is voldoende reden voor het ontslagbesluit.

Ook voor de schorsing van een VO-lid bestaat geen bijzondere wettelijke regeling. De statuten van BPL bepalen dat de VO een VO-lid kan schorsen, maar bepalen niet onder welke omstandigheden schorsing aan de orde is. De rechtbank hanteert als uitgangspunt dat het VO alleen op zwaarwegende gronden mag besluiten een VO-lid te schorsen. Het VO is niet degene die bepaalt wie lid van haar is. Die bevoegdheid ligt – voor zover voor eiser relevant – bij VNOL. Daarbij past niet dat het VO te gemakkelijk het VO-lidmaatschap van een lid kan opschorten. Daar komt bij dat een schorsing defamerend kan werken en dat ook daarom terughoudendheid geboden is bij een schorsing. Naar het oordeel van de rechtbank is BPL – de rechtspersoon waaraan het in geschil zijnde handelen van het VO moet worden toegerekend – te lichtvaardig tot schorsing overgegaan. Er zijn geen aanwijzingen in notulen

van het VO of anderszins dat eiser zijn taak niet goed zou uitvoeren als onafhankelijk lid van het VO namens de gepensioneerden. Hij is volhardend in het uitdragen van zijn opvatting dat er sprake is van een weeffout, maar dat is, zoals BPL erkent, geen reden voor schorsing. Al met al is het niet aannemelijk geworden dat er sprake was van een zodanige situatie in het VO dat een schorsing per direct aangewezen was. Dat eiser zich naar het oordeel van de overige VO-leden te onafhankelijk van het VO opstelde, is daarvoor te weinig. Dat betekent niet dat er niets valt aan te merken op het optreden van eiser. Maar ook op het handelen van BPL valt wel wat aan te merken. Het schorsingsbesluit wordt door de rechtbank op grond van artikel 2:15 BW vernietigd.

Over het ontslagadvies kan de rechtbank kort zijn. Ook hiervoor geldt geen bijzondere wettelijke regeling en de statuten geven er geen nadere invulling aan. De rechtbank toetst dit advies daarom aan de eisen van de redelijkheid en billijkheid die het VO/de overige VO-leden jegens eiser in acht moeten nemen op grond van artikel 2:8 BW. Anders dan het schorsingsbesluit is dit besluit slechts een advies. Het is vervolgens aan VNOL om te bepalen of ontslag gegeven moet worden. Zoals hiervoor is overwogen kon VNOL redelijkerwijs menen dat, gegeven de verhouding tussen eiser en BPL/de overige VO-leden, het niet in het belang van VNOL/de gepensioneerde loodsen was dat eiser lid bleef van het VO. Daarmee is gegeven dat het advies niet onterecht was, wat er verder ook zij van de precieze inhoud ervan. Gelet op het voorgaande worden de vorderingen 2, 3, 4, 5 (behoudens de vernietiging van het schorsingsbesluit), 6, 7 en 9 afgewezen. Vordering 10 wordt toegewezen, in zoverre dat BPL wordt veroordeeld tot vergoeding van de schade die eiser heeft geleden als gevolg van de schorsing. Deze schade bestaat uit de misgelopen vergoedingen conform de vergoedingsregeling van BPL voor de VO-werkzaamheden in de periode vanaf 23 december 2020, de datum van de schorsing, tot aan 22 maart 2021, de datum waarop het rechtsgeldig gegeven ontslag is ingegaan.

De door eiser genoemde weeffout kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden gezien als misstand of een incident in de hiervoor bedoelde zin. Of de weeffout nu moet worden beschouwd als fout of niet, de wetgever en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben dit zo bepaald door de gelijkstelling van NLc met een beroepspensioenvereniging en door het niet verplicht stellen aan NLc om oud-loodsen toe te laten tot het lidmaatschap van NLc. Of deze situatie wenselijk is of niet is een discussie tussen eiser/VNOL en de bestuursleden van BPL en geen misstand binnen BPL, waarop de Klokkenuidersregeling ziet of een incident waarop de Incidentenregeling ziet. BPL is niet in de positie om de weeffout op te lossen. Van haar kan niet worden verlangd dat zij haar taak neerlegt louter vanwege deze situatie. Zij kan hooguit VNOL ondersteunen in diens wens om een oplossing, maar dat zij dit

niet doet, is geen misstand of incident.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 31-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:7367

Zaaknummer: C/10/618257 / HA ZA 21-411

Rechters: N. Doorduijn

Wetsartikelen: 2:15 BW en 2:8 BW

RECHTSPRAAK

Indirect bestuurder persoonlijk aansprakelijk; werkgever heeft geen uitvoeringsovereenkomst gesloten en geen pensioenpremies afgedragen

Geschil over de vraag of een indirect bestuurder van de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk is en schadeplichtig jegens werknemers. De werkgever sluit geen uitvoeringsovereenkomst ter onderbrenging van hun pensioenovereenkomsten. Hij draagt geen pensioenpremies af, hoewel wel de werknemerspremie op het loon is ingehouden. Door geen uitvoering aan de pensioenregeling te geven heeft de werkgever werknemers de mogelijkheid ontnomen om bij het UWV het overnemen van betaling van de pensioenpremies aan te vragen. Dit acht het hof persoonlijke aansprakelijkheid opleverend ernstig verwijtbaar handelen van de indirect bestuurder.

Zeven werknemers zijn tot 16 oktober 2015 werkzaam geweest bij Stichting PTC+ (hierna: de stichting). De stichting exploiteerde het Expertisecentrum Buitengebied en Dierhouderij alsmede een hostel. Op 16 oktober 2015 heeft de stichting de activa van het expertisecentrum verkocht en geleverd aan PETC+ B.V. en de activa van het hostel verkocht en geleverd aan Horeca Hegelsom B.V. (hierna: de overname). Ten tijde van de overname was Vita Frui B.V. enig aandeelhouder en bestuurder van PETC+. Op 30 mei 2016 is Hagilo B.V. opgericht. Vanaf die datum was Hagilo bestuurder en enig aandeelhouder van PETC+. Vita Frui was vanaf die datum bestuurder en enig aandeelhouder van Hagilo. De heer X was meerderheidsaandeelhouder en alleen/zelfstandig bevoegd bestuurder van Vita Frui sinds 12 oktober 2015. PETC+ is op 28 februari 2017 op eigen aangifte in staat van faillissement verklaard. Op 9 maart 2017 heeft de curator de arbeidsovereenkomsten met de zeven werknemers opgezegd. Werknemers zijn bij de overname van rechtswege bij PETC+ in dienst getreden (art. 7:663 BW). Op grond van de arbeidsovereenkomsten alsmede de daarop toepasselijke cao was PETC+ verplicht een pensioenvoorziening voor haar werknemers te realiseren door het sluiten van een uitvoeringsovereenkomst met ABP dan wel een

vergelijkbare pensioenuitvoerder. PETC+ heeft dit niet gedaan. PETC+ heeft wel vanaf de overname maandelijks het werknemersdeel van de pensioenpremie ingehouden op de salarissen van werknemers, maar heeft nooit pensioenpremie afgedragen aan een pensioenverzekeraar (werknemers- noch werkgeversdeel). Hagilo is op 19 maart 2019 in staat van faillissement verklaard. Werknemers vorderen een verklaring voor recht dat Hagilo jegens werknemers onrechtmatig heeft gehandeld en dat Vita Frui en de heer X hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de dientengevolge geleden schade. In eerste aanleg heeft de rechtbank de vorderingen gericht tegen Vita Frui en X toegewezen en Vita Frui en X hoofdelijk veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding aan werknemers. Vita Frui is inmiddels ook failliet. X heeft hoger beroep ingesteld.

Het hof oordeelt dat X als indirect bestuurder een ernstig persoonlijk verwijt te maken valt van het niet sluiten van een uitvoeringsovereenkomst en het niet afdragen van pensioenpremies door PETC+, ondanks de verplichting daartoe gelet op de arbeidsovereenkomsten en de van toepassing zijnde cao. Gelet op het evidente belang van werknemers bij de totstandkoming van een pensioenregeling had van X verwacht mogen worden dat hij na de overname dit zo spoedig mogelijk zou regelen. Hij heeft ten tijde van de overname ook aan werknemers toegezegd dit te zullen doen. Weliswaar betoogt X dat hij zich voldoende heeft ingespannen om het sluiten van een uitvoeringsovereenkomst ter zake van de pensioenen te realiseren, maar hetgeen X ter onderbouwing daarvan aanvoert is onvoldoende gelet op datgene wat werknemers daar tegenover inbrengen. Het lag op de weg van X om concreet en met beschikbare documenten te onderbouwen dat ABP aanvankelijk heeft geweigerd een uitvoeringsovereenkomst aan te gaan met PETC+. Dat heeft hij niet gedaan, zodat ervan moet worden uitgegaan dat van een dergelijke aanvankelijke weigering geen sprake is geweest. Verder is duidelijk dat ABP op 1 augustus 2016 bereid was om, met terugwerkende kracht, met PETC+ een uitvoeringsovereenkomst aan te gaan. Door vervolgens alsnog geen overeenkomst met ABP te sluiten heeft X wederom ernstig verwijtbaar gehandeld. Hierdoor heeft X bovendien werknemers de mogelijkheid ontnomen om een beroep te doen op overneming van premiebetaling door het UWV op grond van de WW. Ook dit is een belangrijk verwijt dat aan X kan worden gemaakt. Het hof komt tot de conclusie dat X een persoonlijk ernstig verwijt te maken valt van het niet realiseren van een uitvoeringsovereenkomst met een pensioenverzekeraar en het niet afdragen van pensioenpremies. X is door de rechtbank op juiste gronden aansprakelijk gehouden voor de door werknemers geleden schade.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2022:2684

Zaaknummer: 200.268.600_01

Rechters: S.C.H. Molin, A.C. van Campen en M.R. van Zanten

Advocaten: R.G.F. Lammers en M.C.J. Peeters

Wetsartikelen: 2:11 BW en 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Werkgeefster is verplicht premie te betalen aan PMT en sociale fondsen

Werkgeefster wordt verplicht premies te betalen aan pensioenfondsen en andere fondsen. Uit overgelegde overzichten is gebleken dat werkgeefster voor werknemers geen premies en bijdragen heeft betaald.

Bij brief van 29 januari 2013 hebben het bedrijfstakpensioenfonds Metaal en Techniek (PMT) en de sociale fondsen in die sector (hierna: de Fondsen) aan 'Air Control Europort B.V.' bericht dat zij is ingeschreven onder werkgeversnummer 201657. Climate Group Europort B.V. (hierna: CGE) heeft in verband met deze verplichting diverse keren loon- en premiegegevens bij de Fondsen aangeleverd en heeft tot aan het tweede kwartaal van 2019 alle nota's van de Fondsen voldaan. Nadien bleek dat de administratie van CGE niet op orde was. Dat resulteerde in naheffingen. De Fondsen hebben gevorderd dat verschillende bedragen afzonderlijk aan de Fondsen worden betaald. Volgens de Fondsen is CGE een werkgever in de metaal en techniek en uit dien hoofde verplicht aangesloten bij de Fondsen. CGE heeft niet voldaan aan (al haar) betalingsverplichtingen jegens de Fondsen. Volgens CGE valt zij niet onder de werkingssfeer van de Fondsen gelet op de omschrijving van haar activiteiten in het handelsregister en heeft zij slechts twee werknemers in dienst, die tevens aandeelhouder zijn en volgens haar niet onder de verplichtstelling vallen. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen en de Fondsen in de op nihil begrote kosten veroordeeld. De Fondsen hebben erkend dat CGE geen werknemer in dienst heeft. Gelet daarop hadden zij moeten onderbouwen waarom zij wel het uitgangspunten hanteren dat er werknemers in dienst zijn (geweest). De Fondsen zijn in hoger beroep gekomen. Zij voeren aan dat er wel werknemers in dienst zijn geweest bij CGE. Uit het handelsregister volgt dat met ingang van 19 december 2014 de statutaire naam is gewijzigd in de huidige statutaire naam. Op 19 december 2014 is een nieuwe vennootschap opgericht met de statutaire naam Air Control Europort B.V., waarvan CGE de statutair bestuurder en enig aandeelhouder is. Uit gegevens die de Fondsen van CGE hebben ontvangen, waaronder loonstroken, volgt, in combinatie met de gegevens van het UWV, dat de werknemers van CGE per 1 juli 2018 naar de nieuwe vennootschap zijn

overgegaan.

In eerste aanleg heeft CGE zich op het standpunt gesteld dat haar bedrijf niet onder de werkingssfeer van de Fondsen valt. Dat verweer gaat niet op. CGE heeft de nota's van de Fondsen tot en met het eerste kwartaal van 2019 zonder protest voldaan. De Fondsen hebben een overzicht gegeven van de medewerkers die tot 1 juli 2018 bij CGE in dienst zijn geweest, en daarbij de tijdvakken vermeld waarover voor deze medewerkers geen premies en bijdragen zijn betaald. Per saldo is volgens de Fondsen nog een totaalbedrag van € 4.043,05 verschuldigd over de periode tot 1 juli 2018. Het hof gaat er daarom van uit dat CGE tot 1 juli 2018 werknemers in dienst had die werkzaamheden verrichtten op het gebied van airco-, verwarming- en luchttechniekinstallaties, waardoor zij onder de werkingssfeer van de Fondsen viel. Werknemers van CGE zijn per 1 juli 2018 overgegaan naar de nieuwe vennootschap. Dat CGE zich op het standpunt stelt dat zij alleen twee werknemers in dienst heeft die niet onder de verplichtstelling vallen, doet hieraan niet af. De gevorderde hoofdsom is toewijsbaar. CGE moet afzonderlijk de bedragen aan de Fondsen betalen en wordt veroordeeld in de proceskosten.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2022:1376

Zaaknummer: 200.295.122/01

Rechters: M.T. Nijhuis, M.J. van der Ven en F.J. Verbeek

Advocaten: J. Verbeeke

Wetsartikelen: 7:611 BW

RECHTSPRAAK

Werkgever valt onder werkingssfeer zorg; uitzondering zelfstandige beroepsbeoefenaar niet van toepassing omdat persoon in loondienst werkt

Kern van het geschil is de vraag of Metabetica onder de werkingssfeer van PFZM valt. Uitgezonderd in de werkingssfeerbepaling is de ‘natuurlijke persoon of rechtspersoon die als zelfstandige eerste- of tweedelijns vrije beroepsbeoefenaar zorg verleent’. Het hof oordeelt dat uitleg plaats moet vinden met toepassing van de cao-methode en dat de betekenis in ‘het normale spraakgebruik’ is dat de persoon als (aan de rechtspersoon verbonden) zelfstandige moet werken. Nu de betrokken persoon in dienst was getreden van de rechtspersoon, was deze niet als zelfstandige verbonden. De uitzondering is niet van toepassing waardoor de onderneming onder de werkingssfeer valt.

Metabetica is een in 2010 opgerichte besloten vennootschap die zich bezighoudt met het verlenen van tweedelijns geestelijke gezondheids- en verslavingszorg. Metabetica heeft psychologen en psychotherapeuten in dienst. Met ingang van 8 augustus 2013 heeft Metabetica een psychiater in dienst genomen. De onderneming is daarna verder gegroeid. Metabetica was en is geen lid van een werkgeversvereniging die partij is bij de Cao Geestelijke gezondheidszorg. Zij is niet verbonden aan een andere instelling of ziekenhuis. In de arbeidsovereenkomsten is bepaald dat werknemers niet deelnemen in een pensioenregeling. Teneinde te kunnen contracteren met zorgverzekeraars en om de verleende zorg te kunnen declareren is Metabetica AGB-geregistreerd. In 2017 is Metabetica zich gaan oriënteren op een af te sluiten pensioenverzekering. Zij heeft in dat verband ook de mogelijkheid van (vrijwillige) aansluiting bij het PFZW onderzocht. Naar aanleiding van het gesprek van 31 juli 2017 tussen Metabetica en PFZW heeft het pensioenfonds zich op het standpunt gesteld dat sprake was van verplichte deelneming in het fonds. Nadat PFZW van Metabetica het aanvraagformulier had ontvangen, heeft het fonds de aanvangsdatum van de verplichte deelneming bepaald op 8 augustus 2013, zijnde de datum van indiensttreding van

mevrouw Y. Metabletica meent tot 1 juli 2016 niet verplicht te zijn geweest tot aansluiting bij het pensioenfonds, omdat zij toen nog een vrijgevestigde (eerstelijns)psychologenpraktijk was. Partijen verschillen van mening over de vraag of een rechtspersoon die een of meer werknemers in loondienst heeft, die behandelingen verrichten als bedoeld in de besluiten, onder de uitzonderingsbepaling valt. Het hof stelt voorop dat de uitleg van de bepaling dient plaats te vinden aan de hand van de zogenoemde cao-norm. Het komt in dit geval aan op de bewoordingen in het verplichtstellingsbesluit zelf, te weten ‘de natuurlijke persoon of rechtspersoon die als zelfstandige eerste- of tweedelijns vrije beroepsbeoefenaar zorg verleent’. De betekenis die daar in het normale spraakgebruik aan wordt gegeven, is dat de desbetreffende persoon de zorg of hulp zelf als zelfstandige moet verlenen. Dit, in combinatie met de betekenis van de woorden ‘vrij beroep’ in het normale spraakgebruik, brengt mee dat de uitzonderingen van de verplichte deelneming in het pensioenfonds van PFZW (behalve voor natuurlijke personen) slechts gelden voor rechtspersonen van waaruit gewerkt wordt door behandelaars die daaraan als zelfstandige verbonden zijn. Vast staat dat de bij Metabletica in dienst zijnde psychiater niet als zelfstandige was verbonden aan Metabletica en ook niet onder een eigen AGB-code de verrichtingen declareerde. Zij was immers in loondienst werkzaam bij Metabletica. Dit betekent dat vanaf het moment waarop deze psychiater in dienst trad, de uitzonderingsbepaling in het verplichtstellingsbesluit 2011 en het daarop volgende besluit van 2013 niet meer van toepassing was.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6793

Zaaknummer: 200.293.302

Rechters: S.B. Boorsma, J. van de Merwe en H.M.J. van den Hurk

Advocaten: F.V.I.M. Hoppers en E. Lutjens

Wetsartikelen: 2 Wet Bpf 2000 en 3 Wet Bpf 2000

RECHTSPRAAK

Wijziging pensioenreglement pensioenfonds werkt door in pensioenovereenkomst want dynamisch geïncorporeerd in pensioenovereenkomst; eenzijdige wijziging werknemerspremie niet rechtsgeldig

Werknemer maakt bezwaar tegen verlaging pensioenopbouw door pensioenfonds en verhoging werknemersbijdrage door werkgever. Kern van het geschil is of de werknemer gebonden is aan de wijziging van het pensioenreglement. Het hof oordeelt dat er sprake is van dynamische incorporatie van het pensioenreglement in de pensioenovereenkomst. De wijziging van het pensioenreglement werkt door in de rechtsverhouding tussen werkgever en werknemer. De wijziging van de werknemerspremie volgt niet uit het pensioenreglement maar is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Gesteld noch gebleken is dat de werknemer aan die uitvoeringsovereenkomst is gebonden.

Appellant is van 14 november 1988 tot 5 maart 2021 in dienst geweest bij Telder. Bij Telder heeft appellant deelgenomen aan de collectieve pensioenregeling van bedrijfstakpensioenfonds Nederlandse Groothandel (SPNG). Telder heeft ongeveer 42 werknemers in dienst en heeft geen ondernemingsraad, personeelsvertegenwoordiging of ander medezeggenschapsorgaan. De deelname van Telder aan de pensioenregeling van SPNG is vrijwillig en niet verplicht op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000. In het (onder meer) op 31 december 2012 geldende pensioenreglement stond onder meer een wijzigingsvoorbehoud opgenomen. Per 1 januari 2013 verzorgt SPNG de pensioenopbouw in eigen beheer en heeft zij het pensioen niet langer als een verzekerde regeling ondergebracht bij een verzekeraar. Daarnaast heeft zij per die datum een aantal andere wijzigingen in de pensioenregeling doorgevoerd. Telder heeft een ongeadresseerde brief d.d. 21 augustus 2012 van SPNG aan de deelnemers van de

pensioenregeling overgelegd, die in verband met deze wijzigingen is verzonden. Telder heeft haar werknemers per e-mail van 22 oktober 2012 over de wijzigingen in de pensioenregeling geïnformeerd. In dit verband is onder meer de werknemersbijdrage verhoogd van 6% naar 8%. Per brief van 24 maart 2015 is werknemer door SPNG geïnformeerd dat hij minder pensioen zal gaan opbouwen vanwege een verlaging van het opbouwpercentage voor het ouderdomspensioen naar 1,70 procent per 1 januari 2015. Sinds 20 augustus 2018 is werknemer volledig en duurzaam arbeidsongeschikt. Werknemer blijft op grond van beide reglementen tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd deelnemer aan de collectieve pensioenregeling van Telder, ook indien Telder zijn arbeidsovereenkomst zou opzeggen op grond van langdurige arbeidsongeschiktheid. Het dienstverband tussen werknemer en Telder is, na opzegging daarvan door Telder, geëindigd per 5 maart 2021. Volgens werknemer zijn de wijzigingen die vanaf 2013 en in de jaren daarna zijn doorgevoerd, onrechtmatig jegens hem. Werknemer stelt schade te lijden door de lagere pensioenopbouw en verhoging van de werknemersbijdrage. De kantonrechter heeft zijn vorderingen afgewezen.

Evenals de kantonrechter is het hof van oordeel dat hier sprake is van een zogeheten dynamisch incorporatiebeding, dat tussen partijen gelding heeft. Dat werknemer stelt dat hij niet wist dat een eenzijdige wijziging van de pensioenovereenkomst tot de mogelijkheden behoorde, kan dat niet anders maken. Die mogelijkheid is in de Pensioenwet voorzien en aan de in dat artikel gestelde voorwaarden is voldaan omdat het pensioenreglement tevens de pensioenovereenkomst bevat. Wanneer het pensioenfonds besluit gebruik te maken van de bevoegdheid tot wijziging van de pensioenregeling, werkt dat, gezien het voorgaande, door in de rechtsverhouding tussen werknemer als werknemer en Telder als werkgever. Telder heeft in voldoende mate aangetoond dat voortzetting van het contract van SPNG met NN zou leiden tot een kostenstijging van circa 60%. De conclusie op grond van het voorgaande is dat Telder bevoegd was om de pensioenregeling eenzijdig te wijzigen en dat het besluit om dat te doen zowel naar vorm als naar inhoud rechtsgeldig is.

Op grond van de pensioenregeling zoals die luidde tot 1 januari 2013 werd van de werknemers een eigen bijdrage geheven van een vast percentage (6%). Het toen geldende reglement bevatte geen bevoegdheid voor de werkgever om dit percentage eenzijdig aan te passen. Het hof stelt vast dat het door Telder gehanteerde percentage (8%) niet rechtstreeks voortvloeit uit het pensioenreglement, maar (klaarblijkelijk) is vastgelegd in een met SPNG gesloten uitvoeringsovereenkomst. Gesteld noch gebleken is dat werknemer gebonden is aan die uitvoeringsovereenkomst. Aangezien in de arbeidsovereenkomst tussen partijen niets is geregeld over dit onderwerp, oordeelt het hof dat Telder niet zonder meer gerechtigd was om 8% over het pensioengevend salaris van werknemer in te houden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6832

Zaaknummer: 200.282.104/01

Rechters: J.H. Kuiper, A.E.F. Hillen en W.F. Boele

Advocaten: E.K.W. van Kampen en S. van der Vegt

Wetsartikelen: 19 PW, 7:613 BW en 6:248 BW

RECHTSPRAAK

Verevening pensioen maar verevening deel vóór dagvaarding onredelijk

Partijen zijn tot 3 augustus 2005 met elkaar gehuwd geweest. De vrouw vordert kort gezegd verevening van het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde ouderdomspensioen (hierna: pensioen). De man vordert op zijn beurt de vrouw te veroordelen om de helft van het tijdens het huwelijk door haar opgebouwde pensioen aan de man te voldoen. De rechtbank wijst van beide partijen de vorderingen die zien op de pensioenverevening (voor zover de vrouw ook pensioen heeft opgebouwd tijdens het huwelijk) toe, met dien verstande dat de vordering tot betaling aan de vrouw van een gedeelte van het reeds vóór de dag van de dagvaarding aan de man uitgekeerde pensioen op grond van de maatstaven van redelijkheid en billijkheid wordt afgewezen, nu niet is gebleken dat de vrouw – anders dan door één kort telefoontje van een familielid van haar – eerder dan in de dagvaarding een beroep heeft gedaan op pensioenverevening en de man financieel gezien zwaar zou worden getroffen als hij tot een dergelijke (na)betaling zou moeten overgaan.

Partijen zijn op in 1979 met elkaar gehuwd. De echtscheidingsbeschikking is op 3 augustus 2005 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Na de scheiding van partijen heeft geen pensioenverevening plaatsgevonden. De vrouw vordert kort gezegd verevening van het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde ouderdomspensioen (hierna: pensioen). De man vordert op zijn beurt de vrouw te veroordelen om de helft van het tijdens het huwelijk door haar opgebouwde pensioen aan de man te voldoen.

Op grond van artikel 2 lid 1 WVPS heeft de ene echtgenoot (in conventie: de vrouw) recht op pensioenverevening ter zake van de door de andere echtgenoot (in conventie: de man) tijdens

het huwelijk opgebouwde pensioen. Uit lid 2 van dit artikel vloeit voort dat voor de vrouw een recht ontstaat jegens de pensioenuitvoerder op uitbetaling van de haar toekomende pensioentermijnen, mits binnen twee jaar na scheiding daarvan mededeling is gedaan aan de pensioenuitvoerder. Als de hiervoor bedoelde mededeling niet binnen twee jaar heeft plaatsgevonden, ontstaat op grond van artikel 2 lid 6 WVPS voor de vrouw een recht jegens de man op uitbetaling van het aan haar toekomende pensioengedeelte. Andersom heeft de man dit recht tegenover de vrouw voor zover de vrouw pensioen heeft opgebouwd tijdens het huwelijk. De vrouw vordert kort gezegd nakoming van dit – uit de wet voortvloeiende – recht op pensioenverevening. Tussen partijen is niet in geschil dat niet binnen twee jaar na de scheidingsdatum aan de pensioenuitvoerder mededeling is gedaan. De vrouw heeft dus in beginsel tegenover de man recht op uitbetaling van de helft van het door hem tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen. De man meent dat op grond van de maatstaven van redelijkheid en billijkheid de bepalingen van de WVPS buiten toepassing moeten blijven. Hiertoe voert hij onder meer aan dat de pensioenopbouw relatief gering is geweest, doordat hij tijdens het huwelijk gedeeltelijk is afgekeurd en hij over de door hem ontvangen WAO-uitkering geen pensioen heeft opgebouwd. Daarnaast brengt hij onder meer naar voren dat tijdens het huwelijk een pensioengat is ontstaan doordat zijn onderneming failliet is gegaan, en dat hij na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd gedeeltelijk moest blijven werken in verband met zijn slechte financiële situatie. Na het huwelijk draaide hij bovendien in financiële zin op voor de (studie)kosten van de kinderen, heeft hij geld moeten lenen van familieleden en kennissen om rond te kunnen blijven komen en is hij op enig moment ook in de schuldsanering terechtgekomen. Volgens de man ontvangt de vrouw daarentegen een AOW-uitkering van ongeveer € 1.300 netto per maand en heeft zij recht op diverse toeslagen. De vrouw zou volgens de man dan ook op een hoger inkomen dan hij uitkomen als ze ook nog eens de helft zou ontvangen van het door hem tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen. De vrouw zou verder na het huwelijk de opbrengst van de verkoop van de caravan hebben gehouden en tijdens het huwelijk geld hebben vergoed. De rechtbank ziet in de door de man aangevoerde omstandigheden geen aanleiding om de vrouw de aanspraak op pensioenverevening te ontzeggen, temeer nu uitgangspunt dient te zijn dat echtgenoten gedurende het huwelijk gezamenlijk pensioenvermogen opbouwen en dat – ook in geval van scheiding – ieder de helft toekomt.

De door de man aangevoerde feiten en omstandigheden, wat daar ook van zij, kunnen hier geen verandering in brengen. De WVPS stelt niet als voorwaarde dat de vereveningsplichtige na pensioenverevening een hoger inkomen dient over te houden dan de vereveningsgerechtigde. Onder omstandigheden kan de financiële situatie van de vereveningsplichtige wel een rol spelen, bijvoorbeeld als de vereveningsplichtige onvoldoende pensioen overhoudt om behoorlijk van te leven. De man heeft echter niet onderbouwd gesteld

waaruit zou kunnen blijken dat hij onvoldoende financiële middelen zou overhouden om behoorlijk van te leven. Daarnaast weegt de rechtbank mee dat de financiële positie van de vrouw ook niet ruim is. De omstandigheden die zich tijdens en na het huwelijk met betrekking tot de financiële situatie van de boedel hebben voorgedaan, kunnen verder geen afbreuk doen aan de pensioenafspraken over een weer, nu deze onder het eigen regime van de WVPS vallen. De rechtbank komt aldus tot het oordeel dat de vrouw recht heeft op pensioenverevening en de man dient mee te werken aan de door de vrouw gevorderde akte van cessie, zodat de aanspraak van de vrouw op het door de man tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen – voor zover die nog moet worden uitgekeerd – aan haar wordt gecedeerd. De vrouw vordert ook veroordeling van de man tot betaling van de helft van het door de man tijdens het huwelijk opgebouwde en reeds vóór de datum van het vonnis ontvangen pensioen. De man beroept zich op rechtsverwerking, omdat hij – 17 jaar na echtscheidingsdatum en twee jaar nadat hij de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt in april 2020 – er geen rekening meer mee hoefde te houden dat hij zijn pensioenrechten zou moeten delen. Daarnaast is de man van mening dat het op basis van de redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat hij een deel van de al door hem ontvangen pensioengelden aan de vrouw zou moeten betalen. Dit vindt hij temeer nu hij het financieel gezien niet ruim heeft en hij de al uitgekeerde pensioengelden reeds heeft geconsumeerd. De rechtbank is van oordeel dat geen sprake is van rechtsverwerking. Voor het aannemen van rechtsverwerking is alleen tijdsverloop namelijk onvoldoende. Er moeten bijzondere omstandigheden zijn als gevolg waarvan bij de man het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat de vrouw haar aanspraak niet (meer) geldend zou maken, of als gevolg waarvan de positie van de man onredelijk zou worden benadeeld of verzwaaard als de vrouw haar aanspraak alsnog geldend zou maken. Naast het feit dat de vrouw heeft stilgezeten, zijn er geen bijzondere omstandigheden gesteld die maken dat sprake is van rechtsverwerking. De rechtbank is op grond van het stilzitten van de vrouw echter wel van oordeel dat het beroep op de redelijkheid en billijkheid gedeeltelijk slaagt. De vrouw heeft onvoldoende onderbouwd dat voorafgaand aan de dagvaarding – anders dan door middel van een kort eenmalig contact met een familielid van de vrouw – een uitdrukkelijk beroep is gedaan op pensioenverevening. Zij stelt dat de man ervan op de hoogte was dat zij aanspraak wilde maken op de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen, maar de door haar in dat verband aangehaalde aanschrijvingen van haar advocaat zijn niet in het geding gebracht. Het is aldus niet gebleken dat de vrouw eerder dan in de dagvaarding een beroep heeft gedaan op verevening, terwijl zij kennelijk wel al eerder wetenschap had van haar recht daarop.

Daarnaast overweegt de rechtbank in dat verband dat blijkens de onbetwiste stelling van de man tijdens de zitting, zijn pensioen en AOW-uitkering samen circa € 1.400 netto bedragen en ook zijn huidige partner geen groot inkomen heeft; zij ontvangt binnenkort – bovenop haar

AOW-uitkering – slechts circa € 500 bruto per maand aan pensioen. Dit is door de vrouw niet betwist. De vrouw heeft naar voren gebracht dat het bestedingsniveau van de man hoog is, maar dat is niet vast komen te staan. De rechtbank overweegt dan ook dat de man geen sterke financiële positie heeft. Gelet op deze omstandigheden is de rechtbank van oordeel dat de positie van de man onredelijk zou worden verzwaard als hij een deel van het reeds vóór de dag

van de dagvaarding aan hem uitgekeerde pensioen alsnog met de vrouw zou moeten verevenen. De rechtbank acht het dan ook in strijd met de redelijkheid en billijkheid om de man te veroordelen om het deel van het tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen dat vóór de dag van de dagvaarding al aan de man was uitgekeerd (alsnog) aan de vrouw te moeten betalen. Deze vordering wijst de rechtbank dan ook af. Voor zover de vordering ziet op de ontvangen pensioengelden vanaf de dagvaarding tot de dag van dit vonnis wordt de vordering toegewezen, nu de man er vanaf het ontvangen van de dagvaarding rekening mee heeft kunnen houden dat hij mogelijk een deel van de door hem ontvangen pensioengelden aan de vrouw zou moeten betalen.

De vrouw vordert de man te veroordelen om binnen een week na dit vonnis een waarde-opgave van het door de man over het tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen te verstrekken en een opgave te doen van het tijdstip waarop de uitkeringen een aanvang hebben genomen.

Weliswaar heeft de man in deze procedure een aantal stukken van zijn pensioenuitvoerder ingebracht, maar daaruit blijkt niet zonder meer wat het opgebouwde pensioen is ten tijde van het huwelijk. Ook blijkt daaruit niet op welk moment de uitkeringen een aanvang hebben genomen. Nu de man geen verweer heeft gevoerd tegen deze vorderingen, wijst de rechtbank deze vorderingen toe. De rechtbank is van oordeel dat de gevorderde termijn voor het overleggen van de stukken kort is, mede gelet op het feit dat de man de stukken mogelijk nog zou moeten opvragen bij zijn pensioengever en dan dus afhankelijk is van de medewerking van een derde partij. Mede om die reden is het naar het oordeel van de rechtbank niet redelijk om op dit moment al een dwangsom aan de veroordelingen te verbinden. De rechtbank veroordeelt de man daarom om binnen drie maanden na betekening van dit vonnis de genoemde stukken aan de vrouw te verstrekken. De man heeft op basis van de WVPS recht op de helft van het tijdens het huwelijk door de vrouw opgebouwde pensioen. De rechtbank veroordeelt de vrouw dan ook, voor zover zij pensioen tijdens het huwelijk heeft opgebouwd, de helft daarvan aan de man te voldoen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 03-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2022:2288

Zaaknummer: C/08/277931 / HA ZA 22-68

Rechters: T.J. Thurlings-Rassa

Wetsartikelen: 2 lid 1 WVPS en 2 lid 6 WVPS

RECHTSPRAAK

Hoogte militair arbeidsongeschiktheidspensioen niet onjuist vastgesteld

Geschil over hoogte militair arbeidsongeschiktheidspensioen. De CRvB oordeelt dat terecht een militair invaliditeitspensioen is toegekend naar een mate van invaliditeit van 20% en een bijzondere invaliditeitsverhoging van 5%. Hierbij is dienstverband aanvaard voor de huidaandoening en de gevolgen daarvan. Voor de aandoening van interne aard (onvruchtbaarheid, niet nader gespecificeerd) is terecht geen dienstverband aanvaard. Appellant heeft onvoldoende twijfel gezaaid over de conclusie dat de onvruchtbaarheid geen aandoening is die verband houdt met de dienst.

Appellant was in de periode van 21 april 2008 tot 1 mei 2017 in dienst als beroepsmilitair bij de Koninklijke Landmacht. Appellant is in 2009 en in 2012 uitgezonden naar Afghanistan. Tijdens de uitzending in 2012 heeft appellant een subcutane huidinfectie met abcedering tot op de fascie opgelopen in de onderbuik. Vanwege complicaties is appellant een groot aantal keren geopereerd. Bij een van deze operaties is een zenuw geraakt, met als gevolg gevoelsverlies in de penis. Appellant heeft op 12 september 2017 een militair geneeskundig onderzoek (MGO) ondergaan, waarvan op 31 januari 2018 een rapport is uitgebracht. Bij besluit van 26 april 2018 is aan appellant, onder verwijzing naar de bevindingen van het MGO, met ingang van 1 mei 2017 een militair invaliditeitspensioen toegekend naar een mate van invaliditeit van 20% en een bijzondere invaliditeitsverhoging van 5%. Hierbij is dienstverband aanvaard voor de huidaandoening en de gevolgen daarvan. Voor de aandoening van interne aard (onvruchtbaarheid, niet nader gespecificeerd) is geen dienstverband aanvaard. Bij besluit van 27 juni 2019 (bestreden besluit) heeft de staatssecretaris het bezwaar tegen het besluit van 26 april 2018 ongegrond verklaard. De staatssecretaris heeft zich hierbij mede gebaseerd op de adviezen van de verzekeringsarts F.M.Y. Ronde van 28 februari 2019 en 5 juni 2019.

Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep tegen het bestreden besluit

ongegronnd verklaard. De rechtbank is, kort samengevat, van oordeel dat voldoende onderzoek is verricht. Blijkens de rapporten van de verzekeringsarts van 28 februari 2019 en 5 juni 2019 zijn de stukken die appelland in bezwaar heeft ingediend bestudeerd. Hieruit blijkt niet dat er sprake is van onvruchtbaarheid of dat dit zou zijn veroorzaakt door de huidinfectie of de ingrepen. Verder waren er op de peildatum geen aanwijzingen voor het aanwezig zijn van beperkingen als gevolg van psychotrauma. Appelland heeft geen medische stukken ingediend die twijfel doen zaaien aan dit medisch oordeel. In hoger beroep heeft appelland zich op hierna te bespreken gronden tegen de aangevallen uitspraak gekeerd. De Raad stelt voorop dat tussen partijen niet in geschil is dat de peildatum in dit geding 1 mei 2017 is. Dit betekent dat beoordeeld moet worden of bij appelland op 1 mei 2017 sprake was van invaliditeit als gevolg van ziekten of gebreken die verband houden met de uitoefening van de militaire dienst. Kern van het bestreden besluit is dat voor de huidinfectie en de gevolgen daarvan, inclusief de gevolgen van de bij de operaties geraakte zenuw, dienstverband is aanvaard en dat hiervoor een mate van invaliditeit van 20% is vastgesteld. Appelland heeft in hoger beroep een expertiserapport overgelegd van 23 december 2021 van plastisch, reconstructief en handchirurg dr. R. Feitz en een advies van 13 april 2022 van arts RGA E.A.G. Hooiveld. Feitz merkt op in zijn rapport dat hij bij voorbaat niet kan uitsluiten dat de onvruchtbaarheid het zuivere gevolg is van het ongeval. Het lijkt hem in enige mate aannemelijk dat de zaadleiters direct door het uitgebreide wond- en littekengebied lopen en dat er mogelijk als gevolg hiervan dus problemen kunnen zijn ontstaan met de ejaculatie. Hooiveld merkt in zijn advies op dat onvruchtbaarheidsproblematiek niet op zijn vakgebied ligt maar op het vakgebied van de uroloog. Hij gaat er, zolang het tegendeel bewezen is, van uit dat de onvruchtbaarheid het directe gevolg van het ongeval is, omdat naar zijn mening het transportsysteem wel door het wondgebied loopt. Hooiveld concludeert in zijn advies dat de onvruchtbaarheid aanvullend met een percentage van 11% moet worden gewaardeerd. Wat betreft de bewijslastverdeling in deze zaak overweegt de Raad, onder verwijzing naar de uitspraak van 4 april 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1214, dat het bij de beoordeling van de aanspraak op een militair invaliditeitspensioen aan de staatssecretaris is om medisch onderzoek te laten uitvoeren en op basis daarvan een beoordeling te verrichten van de invaliditeit en het verband met de dienst. Als de staatssecretaris op grond van het medisch onderzoek concludeert dat geen sprake is van invaliditeit met dienstverband, ligt het vervolgens op de weg van appelland om de conclusies van de door de staatssecretaris gevolgde medische advisering gemotiveerd in twijfel te trekken. Het is dus aan appelland om twijfel te zaaien over de conclusie dat de onvruchtbaarheid geen aandoening is die verband houdt met de dienst. Appelland is hierin niet geslaagd. De verzekeringsarts heeft in hoger beroep op het rapport van Feitz en het advies van Hooiveld gereageerd. Hij heeft gemotiveerd toegelicht dat appelland kort voor het afronden van het MGO telefonisch heeft medegedeeld dat het semenonderzoek afwijkingen

liet zien. Hiervoor is geen dienstverband aangenomen omdat de zaadproductie in de testes plaatsvindt en deze niet bij het letsel waren betrokken. De verzekeringsarts heeft hierbij benadrukt dat uit de informatie die destijds is verstrekt door het CMH alleen wordt gesproken van beschadiging van de huid en subcutis en dat niet blijkt van beschadigingen aan de testes of het transportsysteem van het semen. Naar het oordeel van de Raad geeft de enkele constatering van Hooiberg dat het transportsysteem naar zijn mening in het wondgebied ligt onvoldoende onderbouwing voor een verband tussen afwijkingen aan het semen en het letsel. Appellant heeft hiermee dus onvoldoende twijfel gezaaid over de conclusie dat de onvruchtbaarheid geen aandoening is die verband houdt met de dienst. Appellant heeft verder aangevoerd dat het geneeskundig onderzoek dat ten grondslag ligt aan de conclusie van de staatssecretaris onzorgvuldig is geweest, omdat zijn psychische gesteldheid niet (alsnog) is onderzocht en beoordeeld. Dit betoog wordt niet gevolgd. In het rapport van het MGO is op basis van de beschikbare stukken vastgesteld dat appellant na de laatste operatie in december 2012 is verwezen naar een traumabegeleider en dat bij de MGGZ de diagnose aanpassingsstoornis werd gesteld. Uit het rapport blijkt ook dat tijdens het gesprek met appellant op 12 september 2017 duidelijk is gevraagd naar de psychische situatie van appellant en dat appellant heeft geantwoord dat het psychisch goed gaat, dat de schaamte nog steeds speelt maar dat hij wat hem is overkomen een plek heeft proberen te geven en hij met humor door de moeilijke periode is heen gekomen. Desgevraagd heeft hij ook verklaard geen flashbacks te hebben of nachtmerries. De keurend arts heeft daarbij geen beperkingen in het functioneren kunnen vaststellen als gevolg van de schaamte die appellant nog steeds ervaart. De door appellant in beroep en hoger beroep overgelegde stukken bieden geen aanknopingspunten voor twijfel aan de conclusies van het MGO en de adviserend bedrijfsarts. Uit die stukken blijkt dat appellant in april 2019, ongeveer twee jaar na de peildatum 1 mei 2017, weer is aangemeld bij de MGGZ en dat daarna de diagnose PTSS is gesteld. Hierbij heeft de behandelaar een samenhang met het opgelopen letsel vastgesteld. Uit geen van de stukken blijkt echter dat appellant op de peildatum 1 mei 2017 klachten en beperkingen had als gevolg van een psychische aandoening. Dit betekent dat de staatssecretaris zich heeft mogen baseren op de bevindingen uit het rapport van het MGO en de adviezen van de verzekeringsarts. Zoals ter zitting van de Raad en de rechtbank maar ook in de bezwaarfase al met appellant is besproken kan een toename van klachten en beperkingen na de peildatum aan de orde komen in het kader van een nieuwe aanvraag. De Raad verwijst hiervoor ook naar de uitspraak van 30 september 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:2422. Het hoger beroep slaagt niet. De aangevallen uitspraak moet daarom worden bevestigd. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 04-08-2022

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2022:1811

Zaaknummer: 21/1563 MPW

Rechters: H. Lagas, M. Wolfrat en A. Beuker-Tilstra

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Werknemer die met vroegpensioen ging heeft geen recht op hogere vergoeding van latere, gunstiger vertrekregeling

Deze zaak gaat over de vraag of appellanten recht hebben op vergoeding van het nadeel dat zij stellen te hebben geleden doordat NAM hen (en in het geval van appellante 1: haar inmiddels overleden echtgenoot) heeft gestimuleerd om vroegpensioen aan te vragen waarbij NAM aan hen onjuiste informatie heeft gegeven of informatie aan hen heeft onthouden. Daardoor hebben zij volgens hen gedwaald. Als gevolg hiervan zijn zij niet in aanmerking gekomen voor een vertrekregeling. Volgens appellanten had NAM, als goed werkgeefster, de werknemers daarvoor moeten behoeden. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen. In hoger beroep worden zowel het verzoek om nadere stukken ex artikel 843a Rv als de vorderingen in hoofdzaak afgewezen. Niet is komen vast te staan dat NAM ten tijde van de aanvraag voor vroegpensioen wist dat er een voor appellanten gunstiger vertrekregeling kwam waardoor zij als goed werkgeefster hen had moeten weerhouden van het aanvragen van hun prepensioen.

Deze zaak gaat over de vraag of appellanten recht heeft op vergoeding van het nadeel dat zij stellen te hebben geleden doordat NAM hen heeft gestimuleerd om vroegpensioen aan te vragen waarbij NAM aan hen onjuiste informatie heeft gegeven of aan hen informatie heeft onthouden. Daardoor zijn zij niet in aanmerking gekomen voor een vertrekregeling. Volgens appellant had NAM, als goed werkgeefster, hen daarvoor moeten behoeden. De kantonrechter heeft de vorderingen van appellanten bij vonnis van 3 juni 2020 afgewezen.

De werknemers om wie het in deze procedure gaat, zijn alle vijf in dienst geweest bij NAM, totdat het door hen aangevraagde vroegpensioen inging. [Naam 1], de echtgenoot van appellante 1, en appellant 2 hebben hun vroegpensioen aangevraagd op 27 januari 2016,

appellant 3 deed dat op 12 januari 2016, appellant 4 op 8 december 2015 en appellant 5, zoals hij ter zitting bij het hof meedeelde, niet op 26 oktober 2015 maar op 30 december 2015. De aanvragen zijn gehonoreerd. Van alle werknemers behalve appellant 5 staat vast dat zij voorafgaand aan hun aanvraag een door NAM georganiseerde pensioenbijeenkomst hebben bijgewoond.

In september en november 2015 heeft NAM-directeur [naam 1] tijdens Open Forumbijeenkomsten meegedeeld dat NAM in het kader van een bezuinigingsoperatie in 2016 streeft naar reductie van 190 banen binnen NAM door natuurlijk verloop zonder gedwongen ontslag, naast het schrappen van ongeveer 1800 functies bij contractors waaraan NAM werk uitbesteedt. NAM kent sinds 2012 een zogenoemde LOR-regeling: een landelijke overtolligheidsregeling die voorziet in een financiële vergoeding bij afvloeiing wegens overtolligheid. Overtolligheid kan 'doorgeschoven' worden naar een collega die in plaats van de aangewezen overtollige vrijwillig vertrekt, indien NAM, die een discretionaire bevoegdheid heeft, daarmee akkoord gaat. NAM hanteert 'van werk naar werk' echter als uitgangspunt.

De LOR-regeling zou met ingang van 1 juli 2016 versoerd worden. Op 12 april 2016 zijn medewerkers van NAM geïnformeerd over een op initiatief van Shell, een van de aandeelhouders van NAM, tot stand gekomen vrijwillige vertrekregeling (de SVS-regeling, waarvan de afkorting staat voor Selective Voluntary Severance). Op grond van deze SVS-regeling konden medewerkers van NAM een aanvraag indienen om hun dienstverband op korte termijn met een financieel gunstige regeling (overeenkomstig de LOR, maar zonder begeleiding) te beëindigen; het stond ter discretie van NAM om een aanvraag al dan niet te honoreren. Onderdeel van die regeling is een 'cut-off date' van 31 maart 2016. Dat betekende dat alle medewerkers van NAM van wie al voor die datum duidelijk was dat het dienstverband zou eindigen, geen aanspraak op de regeling konden maken. Van de appellanten in deze procedure hebben zich een paar aangemeld voor de SVS, maar hun aanvraag is afgewezen omdat zij al prepensioen hadden aangevraagd.

Volgens appellanten gaat het erom dat NAM heeft meegedeeld dat de inkrimping zou plaatsvinden door natuurlijk verloop en dat zij er, gelet op de antwoorden op door hen gestelde vragen, van mochten uitgaan dat er tot eind 2016 geen sprake zou zijn van vergoedingen overeenkomstig de LOR-regeling. NAM betwist echter dat zij voorafgaande aan de aanvragen van vroegpensioen zou hebben meegedeeld dat er in 2016 géén LOR-vergoeding zou komen. Alleen appellant 4 heeft bewijs overgelegd van de door hem gestelde vraag en het daarop gegeven antwoord. Dat antwoord was destijds juist, aldus NAM. Van boventalligheid was geen sprake. NAM had ten tijde van de aanvragen van vroegpensioen geen concrete plannen op basis waarvan appellanten een vertrekvergoeding zouden krijgen, zo heeft zij als

verweer aangevoerd. Nu appellanten geen bewijs hebben aangeboden van hun andersluidende stellingen op het punt van gestelde vragen en verstrekte antwoorden, gaat het hof al om die reden aan deze stellingen voorbij.

Volgens appellanten heeft NAM hen ook onjuist geïnformeerd door het alleen over natuurlijk verloop te hebben, terwijl eind 2015/begin 2016 plannen werden gemaakt om voor 1 juli 2016 afscheid te nemen van ongeveer 440 werknemers met een compensatie conform de LOR-regeling. NAM heeft gemotiveerd betwist dat zij al voor het aanvragen van prepensioen door appellanten plannen had om voor 1 juli 2016 afscheid te nemen van ongeveer 440 werknemers met een compensatie conform de LOR-regeling. Het hof voegt daaraan toe dat op 27 januari 2016, de laatste dag waarop door een van hen prepensioen is aangevraagd, [naam 4] zelfs nog niet confidentieel had vernomen dat binnen Shell Nederland werd overwogen een vrijwillige vertrekregeling te ontwikkelen (dat was pas op 8 februari 2016, zoals in zijn getuigenverklaring staat). Appellanten hebben voor hun in hoger beroep herhaalde standpunt op dit punt ook geen nieuwe feiten of omstandigheden aangevoerd die, indien bewezen, tot een ander oordeel leiden. Zij hebben hun stellingen ook niet zo aannemelijk gemaakt, dat het hof daarvan zou willen uitgaan behoudens tegenbewijs door NAM, zoals appellanten bepleiten.

Voor zover appellanten daarnaast nog stellen dat NAM ten tijde van hun prepensioenaanvraag wel van plan was haar personeel ook op andere wijze in te krimpen dan uitsluitend door natuurlijk verloop, waarbij ontslagvergoedingen zouden worden betaald, hebben zij ook daarvoor onvoldoende aangevoerd. Het hof gaat niet mee met hun poging om aan een enkele zin in de getuigenverklaring van [naam 2] een betekenis te geven die niet strookt met de context waarin ze zijn gemaakt.

Appellanten verwijzen naar een uitspraak van Hof Amsterdam (ECLI:NL:GHAMS:2020:2561) in een volgens hen zeer vergelijkbare zaak. Daaruit zou volgen dat de van een werkgever te vereisen zorgvuldigheid jegens zijn werknemer meebrengt, dat hij de werknemer in een vroegtijdig stadium moet informeren over voor hem relevante reorganisatievoornemens. Of dat hij hem in ieder geval in overweging dient te geven om, in verband met toekomstige ontwikkelingen, af te zien van verdere medewerking aan een ontslagregeling. Die zorgplicht heeft NAM geschonden, aldus appellanten. NAM had hen moeten beschermen tegen het aanvragen van hun eigen ontslag.

De vergelijking gaat echter niet op. In de hiervoor bedoelde zaak sloot een werkgever een vaststellingsovereenkomst met een werknemer zonder beëindigingsvergoeding, op een moment waarop het afstoten van de gehele dienst waartoe die werknemer behoorde (en daarmee ontslag met de vergoeding volgens het Sociaal Plan) geen 'uitsluitend toekomstige

omstandigheid' was. De werkgever had in de procedure bij de kantonrechter niet betwist dat hij in die situatie tegenover de werknemer een spreekplicht zou hebben over de voorgenomen reorganisatie. Maar belangrijker vond het hof nog dat de werkgever zich, uit oogpunt van zorgvuldigheid in dat concrete geval, de gerechtvaardigde belangen van de betrokken werknemer had moeten aantrekken en hem ten minste in overweging had moeten geven op dit moment af te zien van de beëindigingsovereenkomst vanwege toekomstige ontwikkelingen. In de zaak van appellanten is niet gebleken dat er ten tijde van hun aanvraag voor vroegpensioen concrete plannen waren die zouden leiden tot vertrek van werknemers met een vergoeding. Dat dit later wel mogelijk bleek, was een uitsluitend toekomstige omstandigheid die zowel in de weg staat aan een beroep op dwaling, als aan het verwijt dat de zorgplicht is geschonden.

NAM heeft appellanten al diverse malen gevraagde stukken verstrekt waarmee appellanten hun stellingen dachten te kunnen onderbouwen. In hoger beroep verzoeken appellanten op de voet van artikel 843a Rv in aanvulling daarop nog om alle notulen van vergaderingen van de OR van NAM en van de COR van Shell en NAM uit 2015 en 2016, alsmede notulen van koppeloverleggen. Die laatste stukken bestaan niet, zo heeft NAM onweersproken verklaard, en op dat punt moet het verzoek dus hoe dan ook worden afgewezen. Tegen overlegging van de gevraagde notulen heeft NAM bezwaar gemaakt. Het hof wijst het verzoek van appellanten af omdat sprake is van een *fishing expedition*. Appellanten hebben al de beschikking over adviesaanvragen die bij de OR zijn ingediend in de periode tussen september 2014 en 11 juli 2016 en de reacties daarop, agenda's van de OR, instemmingsaanvragen en informatiememoranda. De getuigenverklaringen van de twee OR-leden bieden ook geen aanknopingspunt voor het (kennelijk bij appellanten bestaande, maar niet uitgesproken) vermoeden dat OR-leden over meer (voor appellanten relevante) informatie beschikten dan uit de aanvragen en adviezen blijkt, laat staan dat daarvan dan uit de notulen zou blijken. Daarom hebben appellanten geen rechtmatig belang bij het verkrijgen van notulen. Welk concreet belang appellant heeft bij notulen van de COR heeft hij ook niet toegelicht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6967

Zaaknummer: 200.292.965/01

Rechters: M.E.L. Fikkers, D.H. de Witte en P.G. Vestering

Advocaten: R.J. van Velzen en M.B. Kerkhof

Wetsartikelen: 22 Rv, 843a Rv en 7:611 BW

RECHTSPRAAK

Werknemer die met vroegpensioen ging, heeft geen recht op hogere vergoeding van latere, gunstiger vertrekregeling

Deze zaak gaat over de vraag of appellant recht heeft op vergoeding van het nadeel dat hij stelt te hebben geleden doordat NAM hem heeft gestimuleerd om vroegpensioen aan te vragen waarbij NAM hem onjuiste informatie heeft gegeven of hem informatie heeft onthouden. Daardoor is hij niet in aanmerking gekomen voor een gunstiger vertrekregeling. Volgens appellant had NAM, als goed werkgeefster, hem daarvoor moeten behoeden. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen. In hoger beroep worden zowel het verzoek om nadere stukken ex artikel 843a Rv als de vorderingen in hoofdzaak afgewezen. Niet is komen vast te staan dat NAM ten tijde van de aanvraag voor vroegpensioen wist dat er een voor appellant gunstiger vertrekregeling kwam waardoor zij als goed werkgeefster hem had moeten weerhouden van het aanvragen van zijn prepensioen.

Deze zaak gaat over de vraag of appellant recht heeft op vergoeding van het nadeel dat hij stelt te hebben geleden doordat NAM hem heeft gestimuleerd om vroegpensioen aan te vragen waarbij NAM hem onjuiste informatie heeft gegeven of hem informatie heeft onthouden. Daardoor is hij niet in aanmerking gekomen voor een vertrekregeling. Volgens appellant had NAM, als goed werkgeefster, hem daarvoor moeten behoeden. De kantonrechter heeft de vordering van appellant bij vonnis van 22 september 2020 afgewezen. Appellant, geboren in 1961, is vanaf 1985 tot 1 september 2016, de dag waarop zijn vroegpensioen inging, in dienst geweest bij NAM, laatstelijk als [functie].

In september en november 2015 heeft NAM-directeur [naam 1] tijdens Open Forumbijeenkomsten meegedeeld dat NAM in het kader van een bezuinigingsoperatie in 2016 streeft naar reductie van 190 banen binnen NAM door natuurlijk verloop zonder gedwongen

ontslag, naast het schrappen van ongeveer 1800 functies bij contractors waaraan NAM werk uitbesteedt. NAM kent sinds 2012 een zogenoemde LOR-regeling: een landelijke overtolligheidsregeling die voorziet in een financiële vergoeding bij afvloeiing wegens overtolligheid. Overtolligheid kan 'doorgeschoven' worden naar een collega die in plaats van de aangewezen overtollige vrijwillig vertrekt, indien NAM, die een discretionaire bevoegdheid heeft, daarmee akkoord gaat. NAM hanteert 'van werk naar werk' echter als uitgangspunt.

De LOR-regeling zou met ingang van 1 juli 2016 versoerd worden. Appellant had over 2015 een slechte persoonlijke beoordeling gekregen en ervoer al enige tijd lage activiteit in zijn werkomgeving. Eind 2015 heeft hij per e-mail bij zijn leidinggevende [naam 2] geïnformeerd of hij zich als vrijwilliger kon melden voor de nieuwe LOR. Daarop is geantwoord dat er op dat moment geen sprake was van overtolligheid en dat werknemers zich daar ook niet voor konden aanmelden. Appellant werd gewezen op informatiebijeenkomsten over vroegpensioen en heeft vervolgens zo'n bijeenkomst bijgewoond. Na overleg met zijn accountant heeft appellant op 15 februari 2016 vroegpensioen aangevraagd. Diezelfde dag nog is ontvangst van zijn aanvraag bevestigd door het Shell Pensioenfonds en is NAM akkoord gegaan. Op 12 april 2016 zijn medewerkers van NAM geïnformeerd over een op initiatief van Shell, een van de aandeelhouders van NAM, tot stand gekomen vrijwillige vertrekregeling (de SVS-regeling, waarvan de afkorting staat voor Selective Voluntary Severance). Op grond van deze SVS-regeling konden medewerkers van NAM een aanvraag indienen om hun dienstverband op korte termijn met een financieel gunstige regeling (overeenkomstig de LOR, maar zonder begeleiding) te beëindigen; het stond ter discretie van NAM om een aanvraag al dan niet te honoreren. Onderdeel van die regeling is een 'cut-off date' van 31 maart 2016. Dat betekende dat alle medewerkers van NAM van wie al voor die datum duidelijk was dat het dienstverband zou eindigen, geen aanspraak op de regeling konden maken. Appellant heeft op 14 april 2016 gevraagd om in aanmerking te komen voor deelname aan de SVS-regeling. NAM heeft dit met een beroep op de 'cut-off date' geweigerd.

Het hof deelt het oordeel van de kantonrechter dat op 11 februari 2016 nog geen sprake was van een SVS-regeling waarover NAM appellant had moeten informeren of op grond waarvan zij appellant, in zijn belang, had moeten weerhouden prepensioen aan te vragen. Het plan moest toen nog vorm krijgen en er was nog geen beslissing genomen dat het bij NAM van toepassing zou zijn. In de schriftelijke verklaring van [naam 4] van 26 juni 2017 staat dat hij op 8 februari 2016 zeer confidencieel vernam dat binnen Shell Nederland werd overwogen een vrijwillige vertrekregeling te ontwikkelen. Daarover was op 24 februari 2016 nog geen besluit, maar wel hebben [naam 1] en [naam 4] die dag aangegeven dat NAM in principe zou meedoen. Nadat de Executive Committee van Shell (het dagelijks bestuur van de Shell groep) op 2 maart 2016 groen licht had gegeven voor het idee, is het plan in maart 2016 uitgewerkt.

[Naam 4] heeft op 31 maart 2016 onder embargo het HR-team van NAM geïnformeerd.

Deze verklaring strookt met de getuigenverklaringen van [naam 1], [naam 5] en [naam 4] zelf en sluit aan bij de verklaringen van de als getuige gehoorde OR-leden, die zeggen dat zij op 1 april 2016 onder embargo zijn geïnformeerd. De tijdslijn van [naam 4] komt bovendien overeen met wat [naam 6], senior legal counsel bij Shell International B.V., daarover op 6 juni 2017 in haar verklaring heeft geschreven. Uit de getuigenverklaring van [naam 1] blijkt dat hij verrast werd door de SVS, die zijn onder 3.5 vermelde plan doorkruiste. Appellant heeft ook in hoger beroep geen feiten of omstandigheden tegenover deze verklaringen gesteld, die tot een ander oordeel kunnen leiden. Wel stelt hij zich op het standpunt dat NAM ook al ruimschoots voor de 'cut-off date' van 31 maart 2016 de verplichting had haar werknemers te behoeden voor nadelige beslissingen, maar hij legt hier geen voor het hof te volgen redenering aan ten grondslag, zodat dit betoog faalt. Het hof leest in hiervoor bedoelde adviesaanvraag en in de Umbrella Note geen aankondiging van een reorganisatie met gedwongen ontslagen. In de Umbrella Note ziet het hof ook geen voorschot op de bij publicatie van die notitie nog niet aangekondigde vrijwillige vertrekregeling. Dat de Note for Info van 26 april 2016 wel aanhaakt bij de dan aangekondigde SVS-regeling mag geen verbazing wekken. Uit bladzijde 1 van die notitie blijkt ook dat die SVS-regeling mede aanleiding is voor de notitie. Duidelijk is dat NAM veel tijd moet hebben besteed aan het behandelen van alle aanvragen voor de SVS-regeling. Maar de suggestie van appellant dat dit alleen kon wanneer NAM daarvoor al plannen had voor 11 februari 2016, kan het hof niet volgen. Het proces begint immers met de vrijwillige aanmelding van belangstellenden, die – met uitzondering van degenen die onder embargo waren geïnformeerd – niet voor 12 april 2016 op de hoogte waren. Appellant heeft ook niet kunnen wijzen op een concrete aan de OR voorgelegde adviesaanvraag die zijn aanname ondersteunt. En de als getuigen gehoorde OR-leden hebben niets verklaard dat overeenkomt met het beeld van appellant. [Naam 7] heeft juist uitdrukkelijk verklaard dat hij alleen weet van een reorganisatieplan voor de asset Land uit 2015, waarbij geen eigen personeel van NAM zou afvloeien. Het hof gaat ook niet mee met de poging van appellant om aan enkele zinnen uit de getuigenverklaringen van [naam 1] en [naam 4] een betekenis te geven die niet strookt met de context waarin ze zijn gemaakt. De kantonrechter heeft terecht tot uitgangspunt genomen dat op appellant de stelplicht en bewijslast rust van de onjuistheid van een gedane mededeling of van verzwijging. Appellant heeft onvoldoende aangevoerd ter onderbouwing van zijn standpunt dat NAM hem voorafgaand aan 11 februari 2016 onjuist heeft geïnformeerd of op enig punt had moeten spreken waar zij gezwegen heeft om te voorkomen dat appellant prepensioen aanvraag terwyl hij bij uitstel daarvan mogelijk een royale afvloeiingsregeling had kunnen krijgen. Dit geldt voor beide grondslagen waarop appellant zijn vordering baseert. Voor het opdragen van tegenbewijs aan NAM, zoals appellant bepleit, is daarom ook geen reden.

NAM heeft appellant al diverse malen gevraagde stukken verstrekt waarmee appellant zijn stellingen dacht te kunnen onderbouwen. In hoger beroep verzoekt appellant op de voet van artikel 843a Rv in aanvulling daarop nog om alle notulen van vergaderingen van de OR van NAM en van de COR van Shell en NAM uit 2015 en 2016, alsmede notulen van koppeloverleggen. Die laatste stukken bestaan niet, zo heeft NAM onweersproken verklaard, en op dat punt moet het verzoek dus hoe dan ook worden afgewezen. Tegen overlegging van de gevraagde notulen heeft NAM bezwaar gemaakt. Het hof wijst het verzoek van appellant af omdat sprake is van een *fishing expedition*. Appellant heeft al de beschikking over adviesaanvragen die bij de OR zijn ingediend in de periode tussen september 2014 en 11 juli 2016 en de reacties daarop, agenda's van de OR, instemmingsaanvragen en informatiememoranda. De getuigenverklaringen van de twee OR-leden bieden ook geen aanknopingspunt voor het (kennelijk bij appellant bestaande, maar niet uitgesproken) vermoeden dat OR-leden over meer (voor appellant relevante) informatie beschikten dan uit de aanvragen en adviezen blijkt, laat staan dat daarvan dan uit de notulen zou blijken. Daarom heeft appellant geen rechtmatig belang bij het verkrijgen van notulen. Welk concreet belang appellant heeft bij notulen van de COR heeft hij ook niet toegelicht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6965

Zaaknummer: 200.292.952/01

Rechters: M.E.L. Fikkers, D.H. de Witte en P.G. Vestering

Advocaten: R.J. van Velzen en M.B. Kerkhof

Wetsartikelen: 22 Rv, 843a Rv en 7:611 BW

RECHTSPRAAK

Werknemer die met vroegpensioen ging heeft geen recht op hogere vergoeding van latere, gunstiger vertrekregeling

Deze zaak gaat over de vraag of appellant recht heeft op vergoeding van het nadeel dat hij stelt te hebben geleden doordat NAM hem heeft gestimuleerd om vroegpensioen aan te vragen waarbij NAM hem onjuiste informatie heeft gegeven of hem informatie heeft onthouden. Daardoor is hij niet in aanmerking gekomen voor een gunstiger vertrekregeling. Volgens appellant had NAM, als goed werkgeefster, hem daarvoor moeten behoeden. De kantonrechter heeft de vorderingen afgewezen. In hoger beroep worden zowel het verzoek om nadere stukken ex artikel 843a Rv als de vorderingen in hoofdzaak afgewezen. Niet is komen vast te staan dat NAM ten tijde van de aanvraag voor vroegpensioen wist dat er een voor appellant gunstiger vertrekregeling kwam waardoor zij als goed werkgeefster hem had moeten weerhouden van het aanvragen van zijn prepensioen.

Deze zaak gaat over de vraag of appellant recht heeft op vergoeding van het nadeel dat hij stelt te hebben geleden doordat NAM hem heeft gestimuleerd om vroegpensioen aan te vragen waarbij NAM hem onjuiste informatie heeft gegeven of hem informatie heeft onthouden. Daardoor is hij niet in aanmerking gekomen voor een vertrekregeling. Volgens appellant had NAM, als goed werkgeefster, hem daarvoor moeten behoeden. De kantonrechter heeft de vordering van appellant bij vonnis van 22 september 2020 afgewezen.

Appellant, geboren in 1953, is vanaf 1981 tot 1 september 2016, de dag waarop zijn vroegpensioen inging, in dienst geweest bij NAM, laatstelijk als [functie].

In september en november 2015 heeft NAM-directeur [naam 1] tijdens Open Forumbijeenkomsten meegedeeld dat NAM in het kader van een bezuinigingsoperatie in 2016 streeft naar reductie van 190 banen binnen NAM door natuurlijk verloop zonder gedwongen

ontslag, naast het schrappen van ongeveer 1800 functies bij contractors waaraan NAM werk uitbesteedt. NAM kent sinds 2012 een zogenoemde LOR-regeling: een landelijke overtolligheidsregeling die voorziet in een financiële vergoeding bij afvloeiing wegens overtolligheid. Overtolligheid kan 'doorgeschoven' worden naar een collega die in plaats van de aangewezen overtollige vrijwillig vertrekt, indien NAM, die een discretionaire bevoegdheid heeft, daarmee akkoord gaat. NAM hanteert 'van werk naar werk' echter als uitgangspunt.

De LOR-regeling zou met ingang van 1 juli 2016 versoerd worden. NAM heeft in november 2015 medewerkers uitgenodigd om deel te nemen aan een van de informatiesessies over de Shell pensioenregeling die op diverse NAM-locaties zouden worden gehouden. Appellant heeft aan een van die sessies deelgenomen. Op 11 februari 2016 heeft appellant vroegpensioen aangevraagd. Diezelfde dag nog is ontvangst van zijn aanvraag bevestigd door het Shell Pensioenfonds en is NAM akkoord gegaan. Op 12 april 2016 zijn medewerkers van NAM geïnformeerd over een op initiatief van Shell, een van de aandeelhouders van NAM, tot stand gekomen vrijwillige vertrekregeling (de SVS-regeling, waarvan de afkorting staat voor Selective Voluntary Severance). Op grond van deze SVS-regeling konden medewerkers van NAM een aanvraag indienen om hun dienstverband op korte termijn met een financieel gunstige regeling (overeenkomstig de LOR, maar zonder begeleiding) te beëindigen; het stond ter discretie van NAM om een aanvraag al dan niet te honoreren. Onderdeel van die regeling is een 'cut-off date' van 31 maart 2016. Dat betekende dat alle medewerkers van NAM van wie al voor die datum duidelijk was dat het dienstverband zou eindigen, geen aanspraak op de regeling konden maken. Appellant heeft op 12 april 2016 per e-mail zijn belangstelling voor deelname aan de SVS-regeling kenbaar gemaakt en op 15 april 2016 heeft hij een mail gestuurd. Daarin schrijft hij op 11 februari 2016 zijn pensioen te hebben aangevraagd, dat hem was aangegeven dat er geen LOR-regeling zou komen en dat er twee maanden later toch een LOR regeling is. Collega's die op dezelfde tijd met pensioen gaan als hij stappen er veel beter uit, twee tot drie jaarsalarissen en volledig pensioen. Hij vindt dat hij dezelfde rechten heeft. Per e-mail van 18 april 2016 heeft [naam 3] hierop namens NAM afwijzend gereageerd.

Het hof deelt het oordeel van de kantonrechter dat op 11 februari 2016 nog geen sprake was van een SVS-regeling waarover NAM appellant had moeten informeren of op grond waarvan zij appellant, in zijn belang, had moeten weerhouden prepensioen aan te vragen. Het plan moest toen nog vorm krijgen en er was nog geen beslissing genomen dat het bij NAM van toepassing zou zijn. In de schriftelijke verklaring van [naam 4] van 26 juni 2017 staat dat hij op 8 februari 2016 zeer confidentieel vernam dat binnen Shell Nederland werd overwogen een vrijwillige vertrekregeling te ontwikkelen. Daarover was op 24 februari 2016 nog geen besluit, maar wel hebben [naam 1] en [naam 4] die dag aangegeven dat NAM in principe zou meedoen. Nadat de Executive Committee van Shell (het dagelijks bestuur van de Shell groep)

op 2 maart 2016 groen licht had gegeven voor het idee, is het plan in maart 2016 uitgewerkt. [Naam 4] heeft op 31 maart 2016 onder embargo het HR-team van NAM geïnformeerd.

Deze verklaring strookt met de getuigenverklaringen van [naam 1], [naam 5] en [naam 4] zelf en sluit aan bij de verklaringen van de als getuige gehoorde OR-leden, die zeggen dat zij op 1 april 2016 onder embargo zijn geïnformeerd. De tijdlijn van [naam 4] komt bovendien overeen met wat [naam 6], senior legal counsel bij Shell International B.V., daarover op 6 juni 2017 in haar verklaring heeft geschreven. Uit de getuigenverklaring van [naam 1] blijkt dat hij verrast werd door de SVS, die zijn onder 3.5 vermelde plan doorkruiste. Appellant heeft ook in hoger beroep geen feiten of omstandigheden tegenover deze verklaringen gesteld, die tot een ander oordeel kunnen leiden. Wel stelt hij zich op het standpunt dat NAM ook al ruimschoots voor de 'cut-off date' van 31 maart 2016 de verplichting had haar werknemers te behoeden voor nadelige beslissingen, maar hij legt hier geen voor het hof te volgen redenering aan ten grondslag, zodat dit betoog faalt. Het hof leest in hiervoor bedoelde adviesaanvraag en in de Umbrella Note geen aankondiging van een reorganisatie met gedwongen ontslagen. In de Umbrella Note ziet het hof ook geen voorschot op de bij publicatie van die notitie nog niet aangekondigde vrijwillige vertrekregeling. Dat de Note for Info van 26 april 2016 wel aanhaakt bij de dan aangekondigde SVS-regeling mag geen verbazing wekken. Uit bladzijde 1 van die notitie blijkt ook dat die SVS-regeling mede aanleiding is voor de notitie. Duidelijk is dat NAM veel tijd moet hebben besteed aan het behandelen van alle aanvragen voor de SVS-regeling. Maar de suggestie van appellant dat dit alleen kon wanneer NAM daarvoor al plannen had voor 11 februari 2016, kan het hof niet volgen. Het proces begint immers met de vrijwillige aanmelding van belangstellenden, die – met uitzondering van degenen die onder embargo waren geïnformeerd – niet voor 12 april 2016 op de hoogte waren. Appellant heeft ook niet kunnen wijzen op een concrete aan de OR voorgelegde adviesaanvraag die zijn aanname ondersteunt. En de als getuigen gehoorde OR-leden hebben niets verklaard dat overeenkomt met het beeld van appellant. [Naam 7] heeft juist uitdrukkelijk verklaard dat hij alleen weet van een reorganisatieplan voor de asset Land uit 2015, waarbij geen eigen personeel van NAM zou afvloeien. Het hof gaat ook niet mee met de poging van appellant om aan enkele zinnen uit de getuigenverklaringen van [naam 1] en [naam 4] een betekenis te geven die niet strookt met de context waarin ze zijn gemaakt. De kantonrechter heeft terecht tot uitgangspunt genomen dat op appellant de stelplicht en bewijslast rusten van de onjuistheid van een gedane mededeling of van verzwijging. Appellant heeft onvoldoende aangevoerd ter onderbouwing van zijn standpunt dat NAM hem voorafgaand aan 11 februari 2016 onjuist heeft geïnformeerd of op enig punt had moeten spreken waar zij gezwegen heeft om te voorkomen dat appellant prepensioen aanvraag terwyl hij bij uitstel daarvan mogelijk een royale afvloeiingsregeling had kunnen krijgen. Dit geldt voor beide grondslagen waarop appellant zijn vordering baseert. Voor het opdragen van tegenbewijs aan NAM, zoals appellant bepleit, is daarom ook geen

reden.

NAM heeft appelland al diverse malen gevraagde stukken verstrekt waarmee appelland zijn stellingen dacht te kunnen onderbouwen. In hoger beroep verzoekt appelland op de voet van artikel 843a Rv in aanvulling daarop nog om alle notulen van vergaderingen van de OR van NAM en van de COR van Shell en NAM uit 2015 en 2016, alsmede notulen van koppeloverleggen. Die laatste stukken bestaan niet, zo heeft NAM onweersproken verklaard, en op dat punt moet het verzoek dus hoe dan ook worden afgewezen. Tegen overlegging van de gevraagde notulen heeft NAM bezwaar gemaakt. Het hof wijst het verzoek van appelland af omdat sprake is van een *fishing expedition*. Appelland heeft al de beschikking over adviesaanvragen die bij de OR zijn ingediend in de periode tussen september 2014 en 11 juli 2016 en de reacties daarop, agenda's van de OR, instemmingsaanvragen en informatiememoranda. De getuigenverklaringen van de twee OR-leden bieden ook geen aanknopingspunt voor het (kennelijk bij appelland bestaande, maar niet uitgesproken) vermoeden dat OR-leden over meer (voor appelland relevante) informatie beschikten dan uit de aanvragen en adviezen blijkt, laat staan dat daarvan dan uit de notulen zou blijken. Daarom heeft appelland geen rechtmatig belang bij het verkrijgen van notulen. Welk concreet belang appelland heeft bij notulen van de COR heeft hij ook niet toegelicht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:6966

Zaaknummer: 200.292.953/01

Rechters: M.E.L. Fikkers, D.H. de Witte en P.G. Vestering

Advocaten: R.J. van Velzen en M.B. Kerkhof

Wetsartikelen: 22 Rv, 843a Rv en 7:611 BW

RECHTSPRAAK

Pensioenfonds verplicht tot vergoeding belastingschade wegens nabetaling wezenpensioen veronderstelde niet ontvangen brieven?

Geschil over gevolgen late uitbetaling wezenpensioen. Dochter woonde op ander adres en moest door nabetaling hogere inkomstenbelasting en belastingrente voldoen en zorgtoeslag terugbetalen. Zij vordert onder meer belastingschade, rente en kosten. De kantonrechter wees de vorderingen toe. Het hof oordeelt dat het er op basis van de gepresenteerde feiten voorlopig van uitgaat dat PFZW in de periode van 18 december 2007 tot en met 20 februari 2014 herhaaldelijk brieven aan geïntimeerde heeft verzonden, waarin haar werd meegedeeld dat zij recht had op wezenpensioen en waarin haar werd gevraagd om nadere gegevens te verstrekken en dat deze brieven ook op het woonadres van geïntimeerde zijn angekommen. Geïntimeerde krijgt de mogelijkheid om tegenbewijs hiervan te leveren, zoals zij heeft aangeboden. Het hof oordeelt dat als die brieven daadwerkelijk zijn verzonden en zijn angekommen, PFZW daarmee aan haar zorgplicht tegenover geïntimeerde heeft voldaan.

Geïntimeerde is geboren in 1996. Zij is de dochter van [de moeder], die in 2005 is overleden. Geïntimeerde woonde niet bij haar moeder. De moeder had een pensioen opgebouwd bij PFZW. Daardoor had geïntimeerde na het overlijden van haar moeder recht op wezenpensioen. Zij heeft dit wezenpensioen eerst op 15 september 2017 ontvangen, nadat zij op 21 augustus 2017 een aanvraagformulier had ingevuld en aan PFZW had opgestuurd. Het bedrag aan wezenpensioen dat geïntimeerde in 2017 ontving was € 39.062,50 bruto. Als gevolg van deze (na)betaling moest geïntimeerde € 14.630 (inclusief belastingrente) aan inkomstenbelasting voldoen en de zorgtoeslag over 2017 van € 1.113 terugbetalen. Na het toepassen van middeling heeft geïntimeerde in totaal € 15.200 afgedragen. PFZW heeft aan

geïntimeerde uit coulance de wettelijke rente vergoed over de pensioentermijnen die in de periode van 1 april 2005 tot 1 februari 2008 opeisbaar waren. Partijen verschillen van mening over de vraag of PFZW ook verplicht is om de belastingschade van € 15.200 te betalen en ook de wettelijke rente moet betalen over de pensioentermijnen die zij periodiek had kunnen ontvangen in periode van 1 februari 2008 tot en met 1 juli 2017. De kantonrechter heeft de vorderingen toegewezen.

Het hof oordeelt dat het er voorlopig van uitgaat dat PFZW in de periode van 18 december 2007 tot en met 20 februari 2014 herhaaldelijk brieven aan geïntimeerde heeft verzonden, waarin haar werd meegedeeld dat zij recht had op wezenpensioen en waarin haar werd gevraagd om nadere gegevens te verstrekken en dat deze brieven ook op het woonadres van geïntimeerde zijn angekommen. Geïntimeerde krijgt de mogelijkheid om tegenbewijs hiervan te leveren, zoals zij heeft aangeboden. Het hof zal verder oordelen dat als die brieven daadwerkelijk zijn verzonden en zijn angekommen, PFZW daarmee aan haar zorgplicht tegenover geïntimeerde heeft voldaan.

Partijen zijn het erover eens dat op PFZW op grond van artikel 17b lid 2 van de Pensioen- en Spaarfondsenwet (PSW) een informatieplicht rustte, die meebracht dat PFZW verplicht was om geïntimeerde tijdig te informeren over haar pensioenrechten. De vraag is of PFZW aan die informatieplicht heeft voldaan.

Partijen verschillen van mening over de vraag of PFZW daadwerkelijk, zoals zij stelt, in de periode van 18 december 2007 tot en met 20 februari 2014 meerdere brieven aan geïntimeerde heeft verzonden en of geïntimeerde die ook heeft ontvangen. In het Burgerlijk Wetboek (art. 3:37) staat dat een tot een bepaalde persoon gerichte verklaring, om haar werking te hebben, die persoon moet hebben bereikt. Dit betekent dat deze verklaring door die persoon moet zijn ontvangen. Een dergelijke verklaring werkt ook als het niet of niet tijdig bereiken het gevolg is van een eigen handeling van die persoon of van andere omstandigheden die rechtvaardigen dat deze persoon het nadeel draagt. In de rechtspraak is dit nader uitgewerkt. Volgens de Hoge Raad moet de afzender van een verklaring in beginsel feiten en omstandigheden stellen en zo nodig bewijzen waaruit volgt dat de verklaring door hem is verzonden naar een adres waarvan hij redelijkerwijs mocht aannemen dat de geadresseerde daar door hem kon worden bereikt en dat de verklaring daar is angekommen.

PFZW heeft geen van de brieven die zij heeft verzonden aan het GBA-adres van geïntimeerde retour ontvangen. Geïntimeerde heeft uiteindelijk wel gereageerd op de brief van 17 juli 2017, die aan hetzelfde adres was verzonden.

PFZW heeft als productie 3 bij conclusie van antwoord een schermprint uit haar administratie overgelegd, waaruit de opmaak en de gereedmaking voor verzending van de brief van 29 maart 2008 blijkt. Tevens is daaruit op te maken dat deze brief in het digitale archiefdossier van PFZW is afgelegd.

Als productie 15 bij memorie van grieven heeft zij een verklaring overgelegd van haar medewerker, [naam 1], waarin de interne verwerking en behandeling wordt beschreven van brieven en aanvraagformulieren die door PFZW worden verzonden. Daaruit valt af te leiden dat en op welk tijdstip de brieven zijn opgesteld en dat deze zijn aangeboden aan de desbetreffende afdeling, geprint, verzendklaar zijn gemaakt en aan de postbezorgdienst zijn aangeboden. Verder is in die verklaring vermeld op welke wijze kopieën van de verzonden brieven worden opgeslagen in het digitale systeem.

Daarnaast is als productie 16 een verklaring overgelegd van een medewerker van PostNL van 10 september 2021, waarin staat dat er in de periode 2014 tot en met 2021 geen bijzondere problemen waren met de postbezorging in de buurt van het GBA-adres van geïntimeerde. Verder blijkt daaruit dat er op het GBA-adres een gewone brievenbus in de deur aanwezig is en dat er geen bijzonderheden zijn waargenomen.

Op grond van de hierboven, onder 3.8 vermelde onderbouwing, is het hof voorlopig van oordeel dat PFZW in de periode van 18 december 2007 tot en met 20 februari 2014 meerdere brieven aan geïntimeerde heeft verzonden en dat voldoende aannemelijk is gemaakt dat deze brieven ook daadwerkelijk op haar woonadres zijn angekommen. Geïntimeerde heeft (tegen)bewijs aangeboden door het horen van (onder andere) haar grootouders en zichzelf. Omdat tegenbewijs vrijstaat, zal het hof geïntimeerde daartoe toelaten. De zaak zal daarvoor weer bij het hof op de rol worden gezet, zodat geïntimeerde kan aangeven wie zij als getuigen wil laten horen en de persoonsgegevens van deze getuigen kan verstrekken.

Het hof geeft partijen in overweging om de zaak op een andere manier met elkaar te regelen, gelet op de kosten die een getuigenverhoor meebrengen en de schrijnende, emotionele situatie waaraan geïntimeerde door deze procedure wordt herinnerd. Daarbij zou voor PFZW kunnen meewegen dat voor haar nu duidelijkheid is verkregen over de vraag hoe het hof aankijkt tegen de wijze waarop zij invulling geeft aan haar informatieverplichting en de verzending van haar brieven.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:7295

Zaaknummer: 200.295.939

Rechters: S.B. Boorsma, M.E.L. Fikkers en P.G. Vestering

Wetsartikelen: 3:37 BW en 17b lid 2 PSW

RECHTSPRAAK

Berekening hoogte partnerpensioen na overlijden erflater

Na overlijden ontstaat er een geschil over de nalatenschap en de verdeling van diverse vermogensbestanddelen. Tot de nalatenschap behoren onder meer aandelen in het kapitaal van Mipaco. De rechtbank heeft Mipaco veroordeeld om aan appellante 1 te betalen het weduwenpensioen op grond van de Pensioenovereenkomst van 20 december 2013 van € 3112,45 per jaar. Daarbij is overwogen dat Mipaco al tot en met het jaar 2021 heeft voldaan. De rechtbank heeft zich bij de hoogte van het partnerpensioen gebaseerd op een berekening van [naam 2] van De Regt adviesgroep waarin een partnerpensioen van € 3.112,45 per jaar is berekend. Appellanten stellen dat dit een hoger bedrag moet zijn, te weten € 3.400 per maand. Daarbij baseren zij zich op een verklaring van [naam3] van UMP Horeca.

Het hof oordeelt dat de grief faalt. Het advies van [naam 2] wordt vergezeld van een aantal pensioenberekeningen waaruit blijkt dat met elementen als de duur van het huwelijk van erflater met appellante 1, de leeftijd van erflater en de rechten van derden rekening gehouden is bij het opstellen van het advies. Het advies van [naam 3] kent een dergelijke onderbouwing niet en ontbeert naar het oordeel van het hof daardoor een deugdelijke berekening. De berekening die door Mipaco c.s. in het geding is gebracht is niet voldoende inhoudelijk betwist.

Op 9 december 2018 is te Hilversum overleden de heer X (hierna: erflater). Erflater was ten tijde van zijn overlijden onder huwelijkse voorwaarden gehuwd met appellante 1. De huwelijkse voorwaarden sluiten iedere huwelijksgoederenrechtelijke gemeenschap uit. Geïntimeerde 2 is een dochter van erflater uit een eerdere relatie. Appellante 2 is de dochter

van appellante¹ uit een eerdere relatie. Erflater heeft over zijn nalatenschap beschikt bij testament van 22 september 2015. Geïntimeerde 2 is enig erfgenaam. Erflater was eigenaar van het appartement in de woonplaats. Tot de nalatenschap behoren onder meer aandelen in het kapitaal van Mipaco. Mipaco houdt de aandelen in, en is bestuurder van, drie dochtervennootschappen. Een van deze vennootschappen is de vennootschap naar Spaans recht Mipaco Gestion Patrimonial SL (hierna: de Spaanse vennootschap). De overige vennootschappen zijn vennootschappen naar Nederlands recht. Geïntimeerde 2 is de enig bestuurder van Mipaco. De Spaanse vennootschap is eigenaar van een appartementsrecht aan het Spaanse appartement. Dit appartement werd door erflater en appellante 1 gebruikt. Bij brief van 10 augustus 2017 heeft mr. D.A. van der Plas RB namens erflater aan de Belastingdienst geschreven dat erflater voornemens was 15% van de aandelen in het kapitaal van Mipaco over te dragen aan appellante 1 en geïntimeerde 2. In de brief staat ook een waardering van de aandelen in Mipaco waarbij de waarde voor die 15% wordt gesteld op € 85.717. In een document getiteld 'overeenkomst tussen de erflater en appellante 1' van 7 november 2017 staat onder meer dat appellante 1 aan de erflater een bedrag leent van € 50.000 en dat dit bedrag met 10% rente terugbetaald wordt over een periode van zes maanden. Het terug te betalen bedrag is € 55.000. Een document voorzien van handtekeningen van erflater en appellante 1 van 15 juli 2018 bevat een gelijklopende tekst. Mipaco is een financial leaseovereenkomst aangegaan voor de lease van een Fiat 500 Lounge. De Fiat is was het begin van de leaseovereenkomst in gebruik bij appellante 2 en stond op de balans van Mipaco. Mipaco heeft de leaseovereenkomst op 7 november 2019 afgekocht. De Fiat is op 15 december 2019 door appellante 2 aan Mipaco teruggegeven. Erflater heeft op 11 juni 2018 in Nederland een auto gekocht van het merk Mini Cooper S. De auto is naar Spanje uitgevoerd en stond ten tijde van het overlijden van erflater op zijn naam. De mini werd door hem en appellante 1 gebruikt wanneer zij in Spanje verbleven. In de procedure bij de rechtbank heeft Mipaco vorderingen ingesteld tegen appellante 2 en geïntimeerde 2 tegen appellante 1 en appellante 2. Die hebben op hun beurt vorderingen ingesteld tegen zowel Mipaco als geïntimeerde 2 (al dan niet in haar hoedanigheid van bestuurder van Mipaco). De rechtbank heeft onder meer voor recht verklaard dat appellante 2 gehouden is de helft van de hypotheekrente te betalen van het [woonplaats 1] appartement; appellante 2 veroordeeld de Fiat binnen één week na dit vonnis aan Mipaco ter beschikking te stellen. Verder is appellante² veroordeeld om aan Mipaco te betalen de door haar geleden schade, begroot op € 11.051,15, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf 2 maart 2020 tot aan de dag der algehele voldoening en om met ingang van 1 maart 2020 iedere maand een bedrag van € 359,32 te betalen aan geïntimeerde 2 als bijdrage in de maandelijkse hypotheekrente. Appellante¹ is veroordeeld om de Mini aan geïntimeerde 2 ter beschikking te stellen. Geïntimeerde 2 is veroordeeld om volledig mee te werken aan de verdeling van de eenvoudige gemeenschap bestaande uit het [woonplaats] appartement door

verkoop en levering van het aan appellante 2 toekomende onverdeelde aandeel in dat appartementsrecht aan geïntimeerde 2 of aan een derde tegen 50% van de waarde van het appartementsrecht rekening houdend met het vruchtgebruik van appellante 1. Mipaco is veroordeeld om aan appellante 1 te betalen het weduwenpensioen op grond van de Pensioenovereenkomst van 20 december 2013 van € 3112,45 per jaar, waarbij is overwogen dat Mipaco al tot en met het jaar 2021 heeft voldaan. De eerste grief van appellanten betreft het oordeel van de rechtbank dat appellante 2 de Fiat terug moet geven aan Mipaco en dat zij € 11.051,15 aan Mipaco moet betalen in verband met de Fiat. Het hof is van oordeel dat de grief faalt. De rechtbank heeft vastgesteld dat Mipaco eigenaar is van de Fiat en de lening die voor de aanschaf van de auto was aangegaan, heeft voldaan. Daarmee is terecht als uitgangspunt genomen dat Mipaco als eigenaar van de Fiat heeft te gelden. De tweede grief van appellanten betreft de rente die verschuldigd is over de hypothecaire leningen waarmee het [woonplaats 1] appartement is gefinancierd. Tijdens de mondelinge behandeling heeft appellante 2 verklaard dat zij erkent dat zij de helft van de rente moet betalen. Geïntimeerde 2 heeft verklaard dat de aflossingen geheel voor haar rekening dienen te komen, en dat die niet opgenomen zijn in het bedrag dat zij van appellante 2 vordert. Die stelling komt het hof, gelet op het termijnbedrag afgezet tegen de hoogte van de leningen, juist voor. De grief faalt, net zoals de grieven tegen de lening, de mini en het verzorgingsvruchtgebruik.

Bij de hoogte van het partnerpensioen heeft de rechtbank zich gebaseerd op een berekening van [naam 2] van De Regt adviesgroep waarin een partnerpensioen van € 3.112,45 per jaar is berekend. Appellanten stellen dat dit een hoger bedrag moet zijn, te weten € 3.400 per maand. Daarbij baseren zij zich op een verklaring van [naam 3] van UMP Horeca.

De grief faalt. Het advies van [naam 2] wordt vergezeld van een aantal pensioenberekeningen waaruit blijkt dat met elementen als de duur van het huwelijk van erflater met appellante 1, de leeftijd van erflater en de rechten van derden rekening gehouden is bij het opstellen van het advies. Het advies van [naam 3] kent een dergelijke onderbouwing niet en ontbeert naar het oordeel van het hof daardoor een deugdelijke berekening. Hierdoor geldt ook in hoger beroep dat de berekening die door Mipaco c.s. in het geding is gebracht niet voldoende inhoudelijk is betwist.

Het vorenstaande betekent dat alle zes grieven die appellanten gericht hebben tegen het bestreden vonnis falen. De grief die Mipaco c.s. gericht hebben tegen het bestreden vonnis slaagt daarentegen. Het hof zal het bestreden vonnis vernietigen voor zover het de kosten betreft die Mipaco c.s. gemaakt hebben voor de Mini, de vordering van Mipaco c.s. van € 14.331,50 alsnog toewijzen en het bestreden vonnis voor het overige bekrachtigen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 30-08-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:7432

Zaaknummer: 200.292.063

Rechters: J.U.M. van der Werff, M.H.F. van Vugt en L. Hamer

Wetsartikelen: